

СПОРТ ТОТО

ЗАЕДНО ЗА БЪЛГАРСКИЯ СПОРТ!

БЪЛГАРСКИ СПОРТЕН ТОТАЛИЗАТОР ДП

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

**ЗА ГОДИНАТА ПРИКЛЮЧВАЩА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2023**

СЪДЪРЖАНИЕ:

<i>Годишен доклад за дейността.....</i>	<i>3 стр.</i>
<i>Доклад на независимия одитор.....</i>	<i>14 стр.</i>
<i>Годишен финансов отчет за годината приключваща на 31 декември 2023</i>	<i>19 стр.</i>
<i>Бележки към годишния финансов отчет</i>	<i>24 стр.</i>

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2023 ГОДИНА

Настоящият доклад за дейността е изготвен в съответствие с разпоредбите на глава седма от Закона за счетоводството.

Индивидуалният годишен финансов отчет към 31 декември 2023 година, е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз.

Този финансов отчет е одитиран от Стоянка Живкова Иванова, с регистрационен № 0615 в Регистъра на регистрираните одитори на ИДЕС, като управител и едноличен собственик на търговско дружество „ОДИТ ФИНАНС 2000“ ЕООД, чрез което регистрирания одитор упражнява одиторска професия.

I. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

„Български спортен тотализатор“ ДП е държавно предприятие по смисъла на чл.62 ал.3 от Търговския закон, юридическо лице към Министерството на младежта и спорта, което не е търговско дружество. Той е правопреемник на „Български спортен тотализатор“, образуван по реда на Закона за лицата и семейството с ПМС № 18/31.01.1957 г., регистриран с решение на Софийски окръжен съд по гражданско дело № 14584/ 13.09.1957 г. и Закона за физическото възпитание и спорта. С ПМС № 163 от 02.08.2000 г. и ДВ бр.65 от 08.08.2000 г., с приет Устройствения правилник на БСТ ДП. С него е уредена структурата, управлението и дейността на „Български спортен тотализатор“ ДП.

Предприятието е регистрирано в Агенцията по вписванията към Министерство на правосъдието с ЕИК 202766380 и с основен предмет на дейност - организирането на традиционна лотария, числови лотарийни игри, моментна лотария и залагания върху резултатите от спортни състезания на територията на страната в съответствие с изискванията на Закона за хазарта и нормативните актове за неговото прилагане. Предприятието извършва и други дейности, които подпомагат, съпътстват или допълват основния му предмет на дейност, в това число отдаване под наем на дълготрайни материални активи.

Седалището, адресът на управление и кореспонденция на предприятието е гр. София, ул. Хайдушко изворче №28.

Представителство и управление:

Съгласно действащия Търговски закон в България, към 31 декември 2023 г. БСТ ДП е държавно предприятие с едностепенна система на управление. Управлението и ръководството се осъществяват от управителен съвет и от изпълнителен директор. Съгласно Устройствения правилник на БСТ ДП, управителния съвет се състои от трима или петима членове, в т.ч. изпълнителен директор, с мандат от 5 години. Министърът на младежта и спорта, съгласувано с Министъра на финансите назначава членовете на управителния съвет, като определя измежду тях изпълнителния директор.

към 31 декември 2023 г. Управителния съвет се състои от следните членове:

Председател: Петър Михайлов Пейчев

Членове: Георги Христов Тарлеков

Гея Георгиева Холечкова

Рада Миткова Гъонова

Радослав Кирилов Щербаков

Изпълнителен Директор е г-н Георги Христов Тарлеков

Преглед на дейността:

Предприятието и през тази година е продължило основната си дейност, свързана с организиране на лотарийни игри и игри със залагания върху резултатите от спортни състезания на територията на страната в съответствие с изискванията на Закона за хазарта. Постигнало е положителен ръст

в обема на постъпленията, като е осигурило близо 50 000 хил. лв. отчисления към ММС с цел подпомагане спорта и културата.

През отчетната 2023 г. организационната структура на предприятието включва:

- Централно управление
- Регионални офиси
- Учебно-методичен център „Тотошанс“

Предприятието няма регистрирани клонове в страната и/или в чужбина. В състава на БСТ ДП е включен учебно методичен център „Тотошанс“ в гр. Велинград.

Средната численост на персонала за 2023 г. е 1 365, от които 1 120 касиер-приемчици и 245 човека спомагателен и административен персонал.

Предприятието не е публично дружество по смисъла на ЗППЦК.

Предприятието не е регистрирано като финансова институция в Регистъра на Финансовите институции по чл.3, ал.2 от ЗКИ, воден при БНБ. През 2023 г.

С цел оптимизация и подобряване на процесите и административния капацитет в БСТ ДП беше извършена актуализация на организационно управленската структура, като измененията влезнаха в сила от 01.04.2023 г.

С цел ефективното управление на приемателната мрежа от началото на 2023 година функционира въведената аналитична отчетност на ниво „разходен център“ в съществуващия счетоводен софтуер на БСТ ДП. Тази нова функционалност позволява извършването на по-детайлни анализи на резултатите, което от своя страна дава възможност за много по-добра оценка на рентабилността от ниво - тото пункт до ниво предприятие, както и актуална информация за взимане на своевременни управленски решения.

През октомври месец 2023 година се подписа нов КТД със срок на действие две години, в който е увеличен фонд СБКО от 4% на тримесечие на 9 % ежемесечно, с оглед икономическите възможности, от средствата за работна заплата. Парите се използват приоритетно за ваучери за храна в размер не по-малък от 120 лв. месечно.

През 2023 г., въз основа на сключен Договор № Д-10/16.01.2023 г. е доставен, инсталиран и въведен в експлоатация модул „Финансов контрол“ от интегрирана софтуерна информационна система „Поликонт“, обезпечаваш дейността по предварителен контрол в организацията и даващ възможност за предоставяне на конкретни обобщени и аналитични данни /справки, таблици и др. информация/ в зависимост от нуждите на потребителите на информацията.

През 2023 година в БСТ ДП продължава да се поддържа и действа внедрената система за управление на качеството /СУК/, разработена в съответствие с изискванията на Международния стандарт за качество EN ISO 9001:2015. Чрез нейното въвеждане, предприятието се стреми да подобри своята резултатност като цяло, както и да създаде стабилна основа за устойчиво развитие, като:

- доставя продукти и услуги, съответстващи на изискванията на участниците в игрите и на приложимите изисквания на нормативните актове;
- подобрява възможностите за повишаване удовлетвореността на участниците в игрите;
- осъществява дейността си въз основа оценка на риска, с цел създаване на увереност за постигане на търсените резултати.

През месец юли 2023 година СУК премина шеста успешна ресертификация. Съгласно представения Доклад от сертифициращия орган /от 02.07.2023 г./ системата е напълно ефективна и няма установени несъответствия и зони за подобрение.

През втората половина на 2023 година е проведен одит от сертифициращият орган TUV NORD на внедрената интегрирана система за управление на сигурността на информацията (СУСИ) съгласно два международни стандарта: ISO/IEC 27001:2013 и WLA SCS (Security Control Standard):2020 (последният стандарт е специфичен за лотарийните организатори и е международно признат за най-добра практика в бранша). Областта на приложение е „Управление на сигурността на информацията при реализиране на процеси свързани с планирането, разработването и реализацията на лотарийни игри, игри със залози и игри със случайни резултати“. Разработената система е внедрена в предприятието 2020 година и през 2022 година премина международен одит, на база на който са издадени международно признати сертификати, удостоверяващи успешното ѝ поддържане. През 2023 е преминал успешно ресертификационен одит /Доклад от 12.10.2023 г./

С промени в основния акт на Европейската лотарийна асоциация /чийто член е и БСТ ДП / през юни 2021 година, бе въведена задължителна сертификация по разработения от тях и специфичен в областта стандарт за Отговорна игра /European Responsible Gaming Standards/, като бе поставен и краен срок за привеждане в съответствие с него – 31.03.2023 година. Сертификатът удостоверява ангажираност на лотарията да генерира най доброто в полза на обществото в съответствие с националните закони и практики. Обхватът на сертификационната рамка обхваща 11 различни области от дейността на хазартния оператор /за БСТ ДП са приложими 10 области/ – мениджърски политики, реклама и маркетинг, дигитални канали, игрови механизъм, персонал, мрежа на разпространение, обучение и превенция на участниците, електронни игри, проучвания, ангажираност на заинтересованите страни – правителство, регулаторен орган, организатор, участник, доставчик, медии, обществото като цяло. През месец април 2023 година БСТ ДП получи Сертификат за ангажираност към Отговорна игра, приложим към двата утвърдени бранда на лотарията - Спорт Тото и Държавна лотария. Същото го прави първия хазартен оператор в страната получил подобен сертификат.

През 2023 г. с цел популяризиране дейността на БСТ ДП, се използват ефективно различни инструменти. Бяха реализирани:

- 24 бр. кампании в страната, обвързани с местни събития в отделни региони;
- шест двумесечни кампании за лоялност „Тото Клуб“;
- дейности свързани с осигуряване на медийно присъствие и излъчване на търговски съобщения в национални медии и дигитални комуникационни канали;
- съвместни мероприятия с Министерство на младежта и спорта и др.

През 2023 г. бяха организирани и проведени седем нови разновидности на моментната лотарийна игра „Тото Шанс за Всички“.

Пазарният модел на вътрешния пазар на хазарта е разделен на наземен регулиран пазар и онлайн регулиран пазар. В ЕС няма единна регулационна политика. В съответствие с действащото законодателство, към края на отчетния период, няма други пазарни участници с право на приемане на наземни залози за традиционна лотария, числови лотарийни игри, моментна лотария и залагания върху резултатите от спортни състезания и надбягвания с коне и кучета. Допуснатите участници с право на приемане на онлайн залози към 31.12.2023 г. са 23 компании, като се увеличават спрямо 2022 г. с 7 и това са:

КОЛАБИУМ; ГЛОБАЛ ГЕЙМИНГ СОЛЮШЪНС; ГОЛДЪН СИТИ 7; ЕВЪРБЕТ БГ; МЕДЖИК БЕТ; СЛОТИНО; СТЕЛ БЕТ

II. РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА И ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Приходите от продажби на хазартни игри през 2023 година достигат 394 110 хил. лв., което представлява увеличение с 56 567 хил. лв. спрямо 2022 година или ръст от 16.76%. Структурата им през 2023 година е следната:

- Приходи от числови игри наземно – 212 422 хил. лв. – 53.60%
- Приходи от числови игри онлайн – 11 654 хил. лв. – 2.96%
- Приходи от моментни лотарийни игри – 170 034 хил. лв. - 43.14%

През 2023 година на основание приети решения и удостоверения за издадени лицензи от НАП за организиране на моментна лотарийна игра с наименование „Тото шанс за всички“, приходите от Моменти лотарийни игри са реализирани от следните разновидности:

„Домашни любимци“ 4-и тираж, „Златният билет“ 2-и тираж, „Щастлив ден“ 1-и тираж, „Големият удар“ 3-и тираж, „Зодиак“ 1-и тираж, „Спечели всичко“ 1-и тираж, „Гвоят късмет“ 1-и тираж, „Тото джакпот“ 1-и тираж, „Честит празник!“ 4-и тираж, „Островът на съкровищата“ 1-и тираж, „Черният диамант“ 1-и тираж, „Весели празници!“ 5-и тираж, „Златото на фараона“ 1-и тираж, „Каре АСА“ 1-и тираж, „Суми за думи - Кръстословица“ 1-и тираж, „Островът на съкровищата 2, Спечели 10 печалби x 100 000 лева“ 1-и тираж, „Разбий презора“ 1-и тираж, „Празнични печалби“ 1-и тираж, „Зимна приказка“ 1-и тираж, „Първа класа“ 1-и тираж, „Супер късмет“ 1-и тираж, „Фреш“ 1-и , „Супер късмет през лятото“ 1-и тираж, „Фен зона“ 1-и тираж, „Ези или Тура“ 1-и тираж, „Шампионска кръстословица“ 1-и, 2-и и 3-и тираж, „Ваканция без край“ 1-и тираж, „Черната перла“ 1-и тираж, „Късмет x5“ 1-и тираж, „Златна треска“ 1-и тираж, „60 години СПОРТ ТОТО“ 1-и тираж, „Златната акция“ 1-и тираж, „Златния феникс“ 1-ви тираж, „Трите 777-ци“ 1-ви тираж, „Магичната 8“ 1-и тираж, „Баница с късмети“ 1-и тираж, „Тайното имане“ 1-и тираж, „Моят щастлив ден. BINGO“ 1-и и 2-и тираж, „Бързи 1000 лева“ 1-и тираж, „Скъпоценната 7“ 1-и тираж, „CASH – спечели 150 000 лева“ 1-и тираж, „Златната ябълка“ 1-и тираж, „Детелини на късмета“ 1-и тираж, „LUXOR – пирамиди и фараони“ 1-и тираж; „Златната ябълка“ 1-и тираж, „Детелини на късмета“ 1-и тираж, „LUXOR – пирамиди и фараони“ 1-и тираж; „Шампионска кръстословица“ 3-и тираж, „Весели празници!“ 5-и тираж.

В мрежата за продажба за пръв път през 2023 година са следните разновидности:

„50X БОНУС:5 печалби x 50 000 лв.“ 1-ви тираж, „LUXOR – Пирамиди и фараони“ 2 -ри тираж, „CASINO DELUXE“ 1-ви тираж, „Черната Перла“ 2-ри тираж, „Шампионска кръстословица“ 4-ти тираж, „Празнична магия“ 1-ви тираж,

През годината са отпечатани (фактурирани*) за продажба 38 027 520 броя лотарийни талона за участие в провежданите разновидности на моментната лотарийна игра „Тото шанс за всички“.

Продадените през годината лотарийни талони са 38 116 334 броя, приходите от които са 170 034 хил. лв. или увеличение с 24% спрямо реализираните през 2022 година 137 041 хил. лв.

Числовите лотарийни игри предлагани от БСТ ДП за 2023 г., са следните:

Тото 1 - 13 срещи; Тото 2 - 6 от 49; Тото 1 - 12 тип 1X2; Втори Тото Шанс 6 от 49; Тото 1 - 10 от 10; Тото 2 - 5 от 35; Тото 2 - 6 от 42; Втори Тото Шанс 5 от 35; Тото 2 – Зодиак; Тото Джокер; Тото 2 - Рожден ден;

Реализираните приходи от числови лотарийни игри през 2023 година са 224 076 хил. лв. или 11.76 % увеличение спрямо постигнатите 200 502 хил. лв. за 2022 година.

Съгласно действащата нормативна уредба, предприятието има задължение да разпределя като печалби към участниците в хазартни игри не по-малко от 50% от приходите. През 2023 година са изплатени като печалби 206 240 хил. лв. или с 29 689 хил. лв. повече от 2022 година.

Платените от Предприятието държавни такси по чл. 30 ал.3 и ал.4 от Закона за хазарта са 59 235 хил. лв., като увеличението е 17.07% спрямо 2022 година.

Общо разходите от оперативна дейност за 2023 година са в размер на 340 500 хил. лв., което представлява увеличение със 17.49% спрямо 2022 година, като темпът на нарастване на разходите е съпоставим с този на приходите.

Печалбата от оперативната дейност се увеличава с 11 938 хил. лв. и достига 62 655 хил. лв.

За 2023 година за първи път е одобрен бюджет на Предприятието.

През септември 2023 година, влиза в сила увеличение на залога на „Тото 2 – 5 от 35“ с 11.11 %, на „Тото 2 – 6 от 42“ с 10 %, „Тото 2 – 6 от 49“ с 5,62 %, на „Тото Джокер“ с 14.29 %.

Отчислените средства към Министерството на младежта и спорта /ММС/, на основание Устройствения правилник на БСТ ДП /УП/ и ЗХ, са 49 812 хил. лв.

Клиенти на Предприятието от основна дейност, са физически лица на възраст над 18 години.

Основни доставчици са:

- ДЕМАКС ДИ ПИ АЙ АД доставка на талони за моментни лотарийни игри;
- ДЕМАКС АД - доставка на фишове и ролки за издаване на квитанции за участие в лотарийните игри и игрите със залагания върху резултатите от спортни състезания;
- ЕЛЕК ГРОХОЛД ГРЕЙД ЕАД- доставка на електроенергия;
- БНТ - предоставяне на телевизионно време за излъчване на тегленията на печелившите числа от игрите, организирани от БСТ ДП;
- БТВ МЕДИА ГРУП ЕАД - предоставяне на рекламno време
- НОВА БРОУДКАСТИНГ ГРУП ЕООД - предоставяне на рекламno време
- БОДУ ООД - инкасо и охрана;
- ЕКС ЕЛ МЕДИЯ ЕООД– медийно обслужване;
- ЕЛНОВА ЕАД - доставка на електроенергия;
- МОТОБУЛ ЕАД - доставка на горива;
- ВИВАКОМ БЪЛГАРИЯ ЕАД - гласови съобщителни услуги и пренос на данни;
- ЕДА ООД - поддържан е на софтуерен продукт Колибри;
- ТЕХНОЛОГИКА ЕАД - поддържане на софтуерен продукт Хермес;

Капитал

Собственият капитал на предприятието към 31.12.2023 година е 74 058 спрямо 63 526 хил. лв. към края на 2022 година, като промяната се дължи на по-високите приходи, което от своя страна води до по-висока печалба от дейността.

Дълготрайни активи

Предприятието разполага с дълготрайни материални и нематериални активи на обща стойност към 31.12.2023 година от 100 999 хил. лв. Те са разпределени в следните групи:

- имоти, съоръжения, машини и оборудване, в т. ч. активи с право на ползване с балансова стойност в размер на 24 783 хил. лв.;
- инвестиционни имоти 9 852 хил. лв.;
- нематериалните дълготрайни активи възлизат на 66 364 хил. състоящи се основно от числовите лотарийни игри на Предприятието.

Текущи активи

Сумата на материалните запаси към 31.12.2023 година е 4 763 хил. лв. спрямо 4 348 хил. лв. през предходната 2022 година. Нарастването се дължи на взетите решения за създаване на четири нови разновидности на моментната лотарийна игра „Тото Шанс за Всички“ и реализиране на повторни тиражи на вече съществуващи три.

Краткосрочните вземания на Предприятието са 7 604 хил. лв. към 31.12.2023 година са нараснали спрямо 2022 г. с 5 784 хил. лв. Същото се дължи на повишения ръст на постъпленията от организираните хазартни игри от БСТ ДП.

Паричните средства към 31.12.2023 година са в размер на 108 411 хил. лв. или увеличение от близо 39,04% спрямо 2022 година. Това гарантира бързото и навременно изплащане на печалбите на всички участници в игрите, организирани от предприятието.

Текущи пасиви

Текущите пасиви към края на 2023 година са 69 152 хил. лв. в сравнение с 43 923 хил. лв. за 2022 година. Основен дял в увеличението имат текущите търговски задължения, от които най-съществено е това към участниците в игрите, спечелили джакпот.

Основни финансови показатели, характеризиращи дейността

Показатели	2023 г.	2022 г.	Промяна %
	BGN'000	BGN'000	
Текущи активи в т.ч.:	120 778	84 137	44%
Материални запаси	4 763	4 348	10%
Краткосрочни вземания	7 604	1 820	318%
Парични средства	108 411	77 969	39%
Обща сума на активите	221 777	184 066	20%
Собствен капитал	74 058	63 526	17%
Печалба от оперативна дейност	62 655	50 717	24%
Нетна печалба за периода	12 558	7 543	66%
Текущи пасиви	69 152	43 923	57%
Обща сума на пасивите	147 719	120 540	23%
Приходи общо	403 622	341 102	18%
Приходи от продажби	394 110	337 543	17%
Разходи общо	340 967	290 385	17%

Коефициенти	2023 г.	2022 г.	Промяна %
Рентабилност:			
На собствения капитал	0.17	0.12	43%
На активите	0.06	0.04	38%
На пасивите	0.09	0.06	36%
На приходите от продажби	0.03	0.02	43%
Ефективност:			
На разходите	1.18	1.17	1%
На приходите	0.84	0.85	(1)%
Ликвидност:			
Обща ликвидност	1.75	1.92	(9)%
Бърза ликвидност	1.68	1.82	(8)%
Абсолютна ликвидност	1.57	1.78	(12)%
Финансова автономност:			
Финансова автономност	0.50	0.53	(5)%
Задлъжнялост	1.99	1.90	5%

Стойностите на финансовите показатели са в граници, които дават необходимата стабилност на Предприятието.

Въпреки промяна в стойностите на коефициентите на ликвидност /наблюдава се спад спрямо 2022 г./, същите гарантират сигурност и възможност на предприятието да покрие задълженията си.

III ВАЖНИ СЪБИТИЯ, КОИТО СА НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ГОДИШНИЯТ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

От 01.01.2024 година се приемат промени в Закона за Хазарта. Основните от тях, които засягат дейността на БСТ ДП са в чл. 30:

ал. 3. За поддържане на лиценз за организиране на хазартни игри – традиционна лотария, томбола, моментна лотария, тото, лото, бинго, кено и техните разновидности, игри със залагания върху резултати от спортни състезания и надбягвания с коне и кучета, игри със залагания върху случайни събития и със залагания, свързани с познаване на факти, с изключение на онлайн залаганията, се събира двукомпонентна държавна такса, състояща се от еднократна такса в размер на 300 хил лв и променлива част в размер на 20 на сто върху разликата между стойността на получените залози и изплатените печалби, а за игри, за които се събират такси и комисиони за участие – в размер на 20 на сто върху стойността на получените такси и комисиони.

ал.4. За издаване и поддържане на лиценз за онлайн залагания се събира двукомпонентна държавна такса, състояща се от еднократна такса в размер на 400 000 лв. и променлива част в размер на 20 на сто върху разликата между стойността на получените залози и изплатените печалби, а за игри, за които се събират такси и комисиони за участие - в размер на 20 на сто върху стойността на получените такси и комисиони

През месец май 2024 г. настъпи промяна в нормативната уредба регулираща начина на популяризиране на предлаганите продукти и услуги от хазартните оператори. Приетите промени ограничават използваната до момента палитра от маркетингови инструменти и комуникационни канали, което от своя страна ще ограничи начините за провеждане на активна и целенасочена рекламна дейност за популяризиране целите на БСТ ДП и неизменно ще даде отражение и върху размера на реализираните приходи от продажби на предлаганите от предприятието хазартни игри.

IV СТОПАНСКИ ЦЕЛИ НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА 2024 г.

Основната цел, която си поставя ръководството през следващата година, е запазване и ускоряване на ръста на приходите от хазартни игри, водещо до генериране на допълнителни финансови средства предоставяни на ММС, които да бъдат разходвани за осъществяване на политики в областта на физическото възпитание, спорта и културата. Осъществяването на тази цел изисква насочени усилия към:

1. Разработване на нови разновидности и тиражи, с пазарен потенциал, на съществуващата моментна лотарийна игра „Тото Шанс за Всички“;
2. Популяризиране целта на Предприятието посредством информационна активност, съобразена с промените в областта на законодателството, регламентиращо рекламата на хазартна дейност;
3. Увеличаване конкурентноспособността на Предприятието, посредством:
 - Предприемане на действия по поддържане на функциониращата Централна компютърна система /ЦКС/ и поетапно изграждане на нова такава;
 - Предприемане на действия и в това число проучвания / за избор на доставчик, за разработване на изцяло нова ЦКС, която да приема залози за всички игри на БСТ ДП, съгласно чл.13А от ЗХ/.

- Поддържане и обновяване на съществуващите способности и точки за продажба на организираните от БСТ ДП хазартни игри;
 - Подобряване на условията на труд на пунктовете за приемане на залози от собствената приемателна мрежа;
 - Преглед и развитие на външната приемателна мрежа в рамките на законово допустимото и съобразно функционирането на текущата ЦКС;
4. Управление и сигурност на информацията.
5. Организация и подготовка на дейност по анализ и събиране на данни за отчитане на нефинансови показатели във финансовите отчети, с цел оповестяването им в ГФО 2025 година.

V ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНАТА ДЕЙНОСТ

Предприятието не е извършвало действия в областта на научноизследователска и развойна дейност през отчетния период.

VI НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Предприятието няма регистрирани клонове в страната и/или в чужбина.

VII ФАКТОРИ ЗА ФИНАНСОВ РИСК

Дейностите на Предприятието са изложени на няколко финансови риска: пазарен (включително лихвен, на паричните потоци и ценови), кредитен, ликвиден и оперативен.

В настоящия доклад е оповестена информацията относно експозицията на Предприятието спрямо всеки от горепосочените рискове, целите, политиките и процесите в БСТ ДП по оценяване и управление на риска и управлението на капитала.

С цел идентифициране, оценяване и мониторинг на рисковете, които могат да повлияят върху постигането на заложените цели от БСТ ДП, в Предприятието е разработен проект на три годишна стратегия за управление на риска. Неразделна част към Стратегията е приложен към нея Риск регистър, който съдържа информацията, относно:

- Рисковете, съпътстващи протичането на всеки процес в отделните структурни звена;
- Оценка, относно вероятността да настъпят и влиянието което биха оказали върху постигане на целите;
- Предприети действия за тяхното отстраняване, минимизиране или прехвърляне на риска;
- Оценка на остатъчния риск след предприетите действия;
- Отговорен служител за мониторинга върху тях.

В БСТ ДП са въведени контролни дейности, включващи писмени политики и процедури, създадени да дадат разумна увереност, че рисковете са ограничени в допустими граници, определени в процеса на управление на риска.

Контрола по прилагането и изпълнението на разработените вътрешни актове се осъществява от упълномощени, чрез Заповед на изпълнителния директор, длъжностни лица и вътрешен одит.

В БСТ ДП съществува звено за вътрешен одит, което е независимо и е на пряко подчинение на изпълнителния директор на Предприятието. Звеното за вътрешен одит осъществява своята дейност в съответствие със Закона за вътрешен одит в публичния сектор, Международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит, Етичния кодекс на вътрешните одитори и други. Вътрешният одитор извършва одитните ангажименти, съгласно утвърдените

Стратегически и Годишни планове за дейността, а при необходимост и по-често. С резултатите от проверката отразени в одитен доклад, вътрешния одитор запознава изпълнителния директор на БСТ ДП и длъжностните лица, чиято дейност е била обект на проверка.

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, при промяна на пазарните цени и пазарните условия, от които доходът на Предприятието или стойността на неговите инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да управлява и контролира експозицията на пазарен риск в приемливи граници, като се оптимизира възвръщаемостта.

Корпоративните цели – краткосрочни или дългосрочни, определят основните насоки за ефективно управление на горепосочените рискове.

Валутен риск

Предприятието не е изложено на валутен риск, тъй като не работи с валута и няма зависимост от промените във валутните курсове.

Лихвен риск

Лихвеният риск произтича от колебанията на лихвените проценти на паричния пазар. Тъй като Предприятието няма значителни лихвоносни активи или пасиви, приходите, разходите и парични му потоци са в значителна степен независими от промени в пазарните лихвени нива.

Кредитен риск

Това е риска, че контрагентът няма да изпълни задълженията си по даден финансов инструмент или договор, което води до финансова загуба. БСТ ДП е изложено на кредитен риск от своите оперативни дейности (главно за търговски вземания), но този риск е ограничен до минимум, тъй като Предприятието търгува единствено с утвърдени и платежоспособни клиенти.

Експозицията към кредитен риск зависи от индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Демографската структура на клиентите и риска от неплащане влияят в по-малка степен на кредитния риск. Кредитната политика на БСТ ДП предвижда всеки нов клиент да се проучва за кредитоспособност преди да се предложат стандартните условия на доставка и плащания.

Предприятието не прави инвестиции в ликвидни дългови и корпоративни ценни книжа с оглед на това да лимитира експозицията си по кредитен риск.

Политиката на предприятието е да дава финансови гаранции само след решение на Управителния съвет.

Ликвиден риск

Ликвиден риск възниква при положение, че предприятието не изпълни своите задължения, когато те станат изискуеми. БСТ ДП прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или стресови условия без да се реализират неприемливи загуби или да се увреди репутацията на Предприятието.

Предприятието следи риска от недостиг на средства, с помощта на повтарящи се инструменти за планиране на ликвидността.

БСТ ДП прави финансово планиране, с което да посрещне изплащането на разходи и текущите си задължения чрез система „Календарно планиране на движение на паричните средства“.

Оперативен риск

Оперативен риск е рискът от преки или косвени загуби, произтичащи от широк кръг от причини, свързани с процесите, персонала, технологиите и инфраструктурата на Предприятието, както и от външни фактори, различни от кредитни, пазарни и ликвидни рискове, като например тези, произтичащи от правни и регулаторни изисквания и общоприети стандарти на корпоративно поведение. Оперативни рискове възникват от всички операции на Предприятието. През 2023 година е имало текучество на персонал.

Целта на предприятието е да се управлява оперативния риск, така че да се балансира между избягването на финансови загуби, увреждане на репутацията на БСТ ДП и цялостната ефективност на разходите.

Основната отговорност за разработване и прилагане на контроли за оперативния риск се възлага на висшето ръководство. Тази отговорност се подпомага от развитието на общи стандарти за Предприятието за управление на оперативния риск в следните области:

- изисквания за подходящо разпределение на задълженията, включително и независимо оторизиране на сделки;
- изисквания за равняване и мониторинг на сделките;
- съответствие с регулаторните и други правни изисквания;
- документация за контрол и процедури;
- изисквания за периодична оценка на оперативните рискове и адекватността на контролите и процедурите за справяне с идентифицираните рискове;
- изисквания за докладване на оперативни загуби и предложените коригиращи действия;
- развитие на аварийни планове;
- обучение и професионално развитие;
- етични и бизнес стандарти;
- намаляване на риска, включително застраховка, когато това е ефективно.

Отговорности на ръководството

Във всички свои действия при управлението на „Български спортен тотализатор“ ДП, Управителния съвет се води от интересите на принципала в лицето на Министерство на младежта и спорта, законодателството на Република България и международно признатите стандарти за добро управление.

Предприятието води политика на прозрачност и откритост. Управителния съвет декларира, че ще води диалогичност с всички заинтересовани, с цел постигането на пълна и точна информираност.

Ръководството, на предприятието потвърждава, че е действало съобразно своите отговорности, потвърждава, че при изготвяне на настоящия доклад е представило вярно и честно развитието, резултатите от дейността за изминалия период, както и неговото състояние и основните рискове, пред които е изправено.

От името на ръководството:

Георги Христов Тарлеков

Изпълнителен директор
„Български спортен тотализатор“ ДП

Дата: 7 май 2024 г.

гр. София

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМНИЯ ОДИТОР

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО МИНИСТЕРСТВО НА МЛАДЕЖТА И СПОРТА - СОБСТВЕНИК

КОПИЕ ДО РЪКОВОДСТВОТО НА БЪЛГАРСКИ СПОРТЕН ТОТАЛИЗАТОР ДП СОФИЯ

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на БЪЛГАРСКИ СПОРТЕН ТОТАЛИЗАТОР ДП („Дружеството“), съдържащ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. и отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на възможните ефекти от въпросите, описани в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2023 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

1. Ние не сме присъствали на проведената годишна инвентаризация на Материалните запаси, тъй като провеждането ѝ предхожда нашето назначаване. Поради това ние не бяхме в състояние да се убедим чрез прилагането на други алтернативни одиторски процедури относно наличностите на представените Материални запаси в отчета за финансовото състояние на Дружеството към 31.12.2023 г. Съответно, ние не бяхме в състояние да определим дали са необходими корекции по отношение на представеното крайно салдо материални запаси в отчета за финансовото състояние на Дружеството към 31.12.2023 г.
2. В отчета за финансовото състояние на Дружеството към 31.12.2023 г. са представени Нематериални активи, различни от репутация с балансова стойност в размер на 66 364 хил. лв. (2022 г. 66 362 хил. лв.), от които 66 211 хил. лв. – търговски марки, които са „Спорт тото игри“, на стойност определена от Дружеството след доклад на експерт. До датата на издаване на този одиторски доклад ние не можахме да се убедим в размера им, чрез прилагането на алтернативни одиторски процедури и ние не бяхме в състояние да определим дали са необходими някакви корекции на тяхната балансова стойност към 31.12.2023 г.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Обръщане на внимание

1. Обръщаме внимание на Раздел IV „Стопански цели на ръководството за 2024 г.“ позиция 3 „Подготовка и стартиране на процеса по закупуване на нова централна компютърна система /ЦКС/ от Доклада за дейността.

От съществено значение за Български спортен тотализатор ДП е планирането, подготовката и въвеждането на нова ЦКС. Подобряването, повишаването и разширяването на функционалностите на информационните технологии на Дружеството ще доведе до повишаване на ефективността на производствените процеси.

2. Обръщаме внимание на пояснителна бележка 2.9 Финансов резултат, в която е оповестен анализа на Актива с право на ползване (АПП) и извършените корекции за отстраняване на грешка в приблизителната оценка на АПП.

Нашето мнение не е модифицирано във връзка с тези въпроси.

Други въпроси

Финансовият отчет за предходния период е одитиран от ОД „Брейн сторм консулт – ОД“ ООД, Одиторско дружество № 148, което е издало доклад с модифицирано мнение от дата 29.06.2023 г.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него. Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

стр. II

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно

посочените в този раздел въпроси. Съответно, ние не бяхме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа във връзка с този въпрос съществено неправилно докладване на финансовите показатели и съпътстващите оповестявания във връзка с тези въпроси.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовия отчет, съответства на финансовия отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в едноименния раздел по-горе.
- б) Доклада за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовия отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува.

стр. III

Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като

съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Стоянка Живкова Иванова
ДЕС/регистриран одитор 0615
гр. София, кв. Борово 235, вх. А, ет. 4, ап. 16
07 юни 2024г.

***ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2023***

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
за годината, приключваща на 31 декември 2023

	Бележка №	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Нетни приходи от продажби	1.1.1	394 110	337 543
Приходи от договори с клиенти в т.ч. <i>Приходи от хазартни игри</i>		394 110 394110	337 543 337 543
Други приходи	1.1.2	5 101	2 142
Приходи от безвъзмездни средства, предоставени от държавата	1.1.3	61	813
Дисконтиране на задължения към участници джакинот, нетно	1.1.4	4 111	604
Финансови приходи	1.1.5	239	-
Общо приходи от дейността		403 622	341 102
Разходи по икономически елементи		(340 550)	(289 819)
Разходи за материали	1.2.1	(2 323)	(2 657)
Разходи за външни услуги	1.2.2	(20 913)	(16 512)
Разходи за амортизация	1.2.3	(3 080)	(2 876)
Разходи за персонала	1.2.4	(35 386)	(30 228)
Разходи за обезценка на нефинансови активи	1.2.13	(1 438)	-
Разходи за печалби на участници в хазартни игри	1.2.5	(206 240)	(176 551)
Разходи за държавни такси чл.30, ал.3 и ал.4 от ЗХ	1.2.6	(59 235)	(50 597)
Други разходи	1.2.7	(11 885)	(10 398)
Суми с корективен характер		(50)	(48)
Себестойност на продадените стоки и активи	1.2.8	(50)	(48)
Финансови разходи	1.2.9	(417)	(518)
Общо разходи от продължаващи дейности, преди разходи за данъци		(340 967)	(290 385)
Печалба от оперативната дейност		62 655	50 717
Разход за данъци от продължаващи дейности	1.2.10	(285)	(288)
Печалба от продължаващи дейности		62 370	50 429
Вноски съгласно ЗХ и УП	1.2.11	(49 812)	(42 886)
Печалба за периода		12 558	7 543
Друг всеобхватен доход за периода		(14)	32
От преоценки по планове с дефинирани доходи	1.2.12	(14)	32
Общо всеобхватен доход за годината		12 544	7 575

Бележките от страница 24 до страница 75 са неразделна част от съдържанието на годишния финансов отчет.

Дата на съставяне 7 май 2024 година

Годишният финансов отчет е одобрен от УС на 4 юни 2024 г.

Представяващ:

Георги Христов Гарлеков
Изпълнителен директор

Съставител:

Йорданка Йосифова Василевска
Главен счетоводител

0615 Стоянка
Иванова
Регистриран одитор

Заверен съгласно доклад на независим одитор:

Стоянка Живкова Иванова, ДЕС
Регистриран одитор, 0615

Дата: 7 юни 2024 г.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

	Бележка №	31 декември 2023 хил. лв.	31 декември 2022 хил. лв.
Нетекущи активи			
Имоти, съоръжения, оборудване	2.1	24 783	24 034
Инвестиционни имоти	2.2	9 852	9 533
Нематериални активи, различни от репутация	2.3	66 364	66 362
Общо нетекущи активи		100 999	99 929
Текущи активи			
Материални запаси	2.4	4 763	4 348
Търговски и други вземания	2.5	7 604	1 820
Парични средства	2.6	108 411	77 969
Общо текущи активи		120 778	84 137
Общо активи		221 777	184 066
Собствен капитал			
Регистриран капитал	2.7	4 171	4 171
Резерви	2.8	76 417	76 821
Натрупана печалба (загуба)	2.9	(6 530)	(17 466)
Общо собствен капитал		74 058	63 526
Нетекущи пасиви			
Търговски и други задължения	2.10	75 876	73 861
Задължения към персонала по пенсионни доходи	2.11	2 691	2 756
Общо нетекущи пасиви		78 567	76 617
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	2.12	64 149	39 557
Задължения към персонала и социално осигуряване	2.13	4 761	4 173
Текущи данъчни задължения	2.14	242	193
Общо текущи пасиви		69 152	43 923
Общо пасиви		147 719	120 540
Общо собствен капитал и пасиви		221 777	184 066

Бележките от страница 24 до страница 75 са неразделна част от съдържанието на годишния финансов отчет.

Дата на съставяне 7 май 2024 година

Годишният финансов отчет е одобрен от УС на 4 юни 2024 г.

Представяващ:

Георги Христов Тарлеков
Изпълнителен директор

Съставител:

Йорданка Йосифова Василевска
Главен счетоводител

0615 Стоянка
Иванова
Регистриран одитор

Заверен съгласно доклад на независим одитор:

Стоянка Живкова Иванова, ДЕС
Регистриран одитор, 0615

Дата: 7 юни 2024 г.

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

	Регистриран капитал	Преоценъчни и други резерви	Печалба/ (Загуба)	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо на 1 януари 2022 година	4 171	76 731	(25 013)	55 889
Печалба за годината	-	-	7 543	7 543
Други изменения в собствения капитал	-	62	-	62
<i>Друг всеобхватен доход</i>				
Преоценки на планове за дефинирани доходи	-	32	-	32
Прехвърляне на резерви	-	(4)	4	-
<i>Общо друг всеобхватен доход</i>	-	28	-	28
Салдо на 31 декември 2022 година	4 171	76 821	(17 466)	63 526
Печалба за годината			12 558	12 558
Корекция на грешка			(2 057)	(2 057)
Други изменения в собствения капитал				
<i>Друг всеобхватен доход</i>				
Преоценки на планове за дефинирани доходи		(14)		(14)
Увеличение на преоценъчния резерв		45		45
Прехвърляне на преоценъчен резерв в неразпределена печалба		(435)	435	-
<i>Общо друг всеобхватен доход</i>		(404)	435	(14)
Салдо на 31 декември 2023 година	4 171	76 417	(6 530)	74 058

Бележките от страница 24 до страница 75 са неразделна част от съдържанието на годишния финансов отчет.

Дата на съставяне 7 май 2024 година

Годишният финансов отчет е одобрен от УС на 4 юни 2024 г.

Представяващ:

Георги Христов Тарлєков
Исполнителен директор

Съставител:

Йорданка Йосифова Василевска
Главен счетоводител

Заверен съгласно доклад на независим одитор:

Стоянка Живкова Иванова, ДЕС
Регистриран одитор, 0615

Дата: 7 юни 2024 г.

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

	2023	2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Парични потоци от оперативна дейност		
Печалба/(Загуба)	62 655	50 717
Корекции за изравняване на печалбата		
Корекции за разход за данък	(49 812)	(42 886)
Корекции за намаление (увеличение) на запасите	(415)	635
Корекции за намаление (увеличение) на търговските и други вземания	(2 028)	(835)
Корекции за намаление (увеличение) на вземания от касиер приемчици	(3 756)	2 706
Корекции за увеличение (намаление) на търговски и други задължения	5 160	(1 188)
Корекции за увеличение (намаление) на джакпот	482	2 555
Корекции за увеличение (намаление) по неизплатени печалби	5 791	1 485
Корекции за увеличение (намаление) на задължения към участници	10 441	14 871
Корекции за амортизационните разходи	3 080	2 876
Корекции за неразпределена печалба с преоценъчен резерв	(404)	-
Корекции за загуби (печалби) от продажба на активи	-	47
Общо корекции за изравняване на печалбата/(загубата)	(31 461)	(19 734)
Нетни парични потоци от (използван в) операции	31 194	30 983
Корекция за лихви	222	518
Платени лихви	96	-
Нетни парични потоци от оперативна дейност	31 512	31 501
Покупка на имоти, машини, съоръжения и оборудване	(1 070)	(555)
Нетни парични потоци от инвестиционната дейност	(1 070)	(555)
Парични потоци от финансова дейност		
Платени лихви	-	-
Възстановени (платени) данъци от печалбата	-	(263)
Нетни парични потоци от финансова дейност	-	(263)
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	30 442	30 683
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	77 969	47 286
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	108 411	77 969

Бележките от страница 24 до страница 75 са неразделна част от съдържанието на годишния финансов отчет.

Дата на съставяне 7 май 2024 г.

Годишният финансов отчет е одобрен от УС на 4 юни 2024 г.

Представяващ:

Георги Христов Тарлеков
Изпълнителен директор

Съставител:

Йорданка Йосифова Василевска
Главен счетоводител

0615 Стоянка
Иванова
Регистриран одитор

Заверен съгласно доклад на независим одитор:

Стоянка Живкова Иванова, ДЕС
Регистриран одитор, 0615

Дата: 7 юни 2024 г.

БЕЛЕЖКИ

**КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2023**

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023**I ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО**

С Устройствения правилник на Български спортен тотализатор ДП е определено, че то организира традиционна лотария, числови лотарийни игри, моментна лотария и залагания върху резултати от спортни състезания и надбягвания с коне и кучета на територията на страната в съответствие с изискванията на Закона за хазарта и нормативните актове за неговото прилагане, а така също и други дейности, които подпомагат, съпътстват или допълват основния му предмет на дейност, в т.ч. отдаване под наем на дълготрайни материални активи.

Специфичен статут: Българският спортен тотализатор има за цел да набира парични средства за подпомагане на физическото възпитание и спорта и културата в Република България.

Правен статут: Български спортен тотализатор (БСТ) е държавно предприятие по чл.62, ал.3 от Търговския закон, юридическо лице към Министерството за младежта и спорта (ММС). Той е правопреемник на БСТ, образуван по реда на Закона за лицата и семейството с ПМС №18/31.01.1957 година, регистриран с решение на Софийски окръжен съд по гражданско дело №14584/13.09.1957 година и Закона за физическото възпитание и спорта. С ПМС № 163 от 02.08.2000 година /ДВ бр.65 от 08.08.2000 година, изм. и доп. ДВ бр.62 от 29 Юли 2014 година / е приет Устройствен правилник на БСТ ДП. С него е уредена структурата, управлението и дейността на Българския спортен тотализатор ДП.

На основание § 9 ал.1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за хазарта с Удостоверение № 20141009093547/09.10.2014 година БСТ ДП е вписано в Търговския регистър с ЕИК 202766380 и с предмет на дейност: Организиране на традиционна лотария, числови лотарийни игри, моментна лотария и залагания върху резултатите от спортни състезания на територията на страната в съответствие с изискванията на Закона за хазарта и нормативните актове по неговото прилагане.

Предприятието не е публично дружество по смисъла на ЗППЦК.

Предприятието не е регистрирано като финансова институция в Регистъра на финансовите институции по чл. 3, ал. 2 от ЗКИ, воден при БНБ.

Организационна структура:

- Централно управление - изготвя проекти за стратегически планове, програми за развитие, инвестиционни програми на Български спортен тотализатор Държавно предприятие и оценките за ефективността на инвестициите; планира, организира, координира и контролира дейностите по разпространение на удостоверителни знаци и приемане на залози за участие в игрите, отчитането на постъпленията и изплащането на печалби; осъществява цялостната дейност по финансово-счетоводното отчитане и подпомага управителния съвет;

- Учебно-методичните центрове - организират и участват в дейността по провеждане на обучения и социално развитие на персонала на Държавно предприятие Български спортен тотализатор; владеят, ползват и поддържат предоставеното им имущество.

Управлението и ръководството на БСТ ДП се осъществява от Управителен съвет и от Изпълнителен директор. Министърът на ММС сключва договори за възлагане на управлението с всеки от членовете на Управителния съвет и Изпълнителния директор.

За отчетния период състава на членовете на Управителния съвет и Изпълнителния директор са се променили два пъти

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

За периода от 01.01.2023 г. до 31.08.2023 г. Изпълнителен директор: Ангел Недков Иванов

Членовете на Управителния съвет са:
Таня Георгиева Андреева - Председател на УС
Радослав Кирилов Щербаков – Член на УС
Гея Георгиева Холечкова - Член на УС
Галина Чернева Заркова - Член на УС
Ангел Недков Иванов Член на УС

За периода от 01.09.2023 г. - Изпълнителен директор: Георги Христов Тарлеков

Членовете на Управителния съвет са:
Петър Михайлов Пейчев - Председател на УС
Радослав Кирилов Щербаков – Член на УС
Гея Георгиева Холечкова - Член на УС
Рада Миткова Гьонова - Член на УС
Георги Христов Тарлеков - Член на УС

2 ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

Предприятието води своето текущо счетоводно отчитане и изготвя финансовите си отчети в съответствие с Международните счетоводни стандарти и Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Комисията на Европейския съюз.

Настоящият годишен финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена с преоценена стойност при преминаването към отчитане по международните стандарти за финансово отчитане за имоти, машини и съоръжения и за инвестиционните имоти.

В Международен счетоводен стандарт 1 Представяне на финансови отчети се използва терминология, която е приложима за предприятия, с обща рамка на отчитане имащи за цел финансова печалба. БСТ ДП е създадено за подпомагане и развитие на българския спорт и култура и не конкретно с цел печалба. Поради липса на конкретно третиране, ръководството прилага изискванията на този стандарт, като представя и допълнителни статии и компоненти на финансовите отчети, като разходни статии за държавните такси по чл. 30 от Закона за хазарта, както и вноските на парични средства за Министерство на младежта и спорта, на основание Устройствения правилник на БСТ ДП.

3 СЪДЪРЖАНИЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Настоящият годишен финансов отчет е самостоятелен. Предприятието не съставя консолидиран отчет.

Текущият отчетен период е годината започваща на 1.1.2023 г. и завършваща на 31.12.2023 г.

За предходен период се счита годината започваща на 1.1.2022 г. и завършваща на 31.12.2022 г.

БСТ ДП представя пълен комплект финансови отчети, който включва следните компоненти:

- отчет за финансовото състояние към края на периода;
- отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода;
- отчет за промените в собствения капитал за периода;
- отчет за паричните потоци за периода;

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

- пояснителни приложения, представляващи обобщение на по-важните счетоводни политики и друга пояснителна информация, сравнителна информация по отношение на предходния период. -отчет за финансовото състояние към началото на най-ранния сравнителен период, когато Предприятието прилага счетоводна политика със задна дата или прави преизчисление със задна дата на статии в своите финансови отчети, или когато прекласифицира статии в своите финансови отчети.

За отчетния период Предприятието не е преизчислявало или рекласифицирало позиции във финансовите отчети.

Форматът на Отчета за финансовото състояние е базиран на разграничението „текущи/ нетекущи“, като това се отнася и за актива и за пасива.

Форматът на Отчета за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход е представен като един отчет с два раздела. Разделите се представят заедно, като този за печалбата или загубата е първи, следван непосредствено от раздела за другия всеобхватен доход.

Ръководството е избрало да представи компонентите на другия всеобхватен доход преди свързаните данъчни ефекти. Данъка между компонентите е разпределен между тези, които биха могли впоследствие да бъдат прекласифицирани в раздела на печалбата или загубата, и тези, които няма впоследствие да бъдат прекласифицирани в този раздел.

Предприятието избира да представя отчета си за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, като при класификацията използва метода „същност на разходите“ - разходи по икономически елементи. Приходи и разходи, с изключение на компоненти на друг всеобхватен доход, се признават в печалбата или загубата.

Друг всеобхватен доход се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и включва елементи на приходи и разходи (включително корекции от прекласификация), които не са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, както изисква или както е разрешено от МСФО.

Корекции от прекласификация са сумите, прекласифицирани в печалба или загуба в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за текущия период, които са били признати в друг всеобхватен доход през текущия и предходни периоди.

Форматът на Отчета за движението на паричните потоци е представен по косвения метод.

Форматът на Отчета за собствения капитал е представен по обичайния начин.

4 БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ И ПРИЛОЖИМИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

4.1 База за изготвяне

Финансовите отчети се изготвят съгласно изискванията на българското счетоводно законодателство в националната валута на Република България - български лев.

От 1 януари 1999 година българският лев е с фиксиран курс към еврото: 1.95583 лева за 1 евро. Точността на сумите представени във финансовия отчет е в хиляди български лева.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

за годината, приключваща на 31 декември 2023

За финансовата 2023 година Предприятието е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и изяснения, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респективно от Комитета за разяснения на МСФО, които биха били уместни за неговата дейност.

4.2 Основни характеристики на финансовите отчети на Български спортен тотализатор ДП**4.2.1 Действащо предприятие**

Финансовият отчет е изготвен на принципа - предположение за действащо предприятие, който предполага, че Предприятието ще продължи дейността си в обозримо бъдеще. Ръководството на предприятието взема предвид цялата налична информация за бъдещето, което е най-малко, но без да се ограничава, до дванадесет месеца от края на отчетния текущ период. Собственикът на БСТ ДП, в лицето на министъра на младежта и спорта (държавата) до настоящия момент на съставяне и одобрение на отчета, не е обявил намерение да намали обема на неговата работа или да го модифицира с друг предмет на дейност или ликвидира.

4.2.2 Честно представяне и съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане.

Честното представяне изисква достоверно представяне на ефектите от операциите, други събития и условия в съответствие с дефинициите и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи, заложен в Общите положения. Приложението на МСФО, с допълнителни оповестявания, когато е необходимо, се предполага, че ще доведе до финансови отчети, които постигат честно представяне.

Честното представяне изисква от Предприятието да избере и прилага счетоводна политика в съответствие с МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки. МСС 8 определя йерархията на меродавните насоки и указания, които ръководството трябва да вземе предвид при отсъствие на Стандарт или Разяснение, които се прилагат конкретно за дадена позиция, да представя информация, включително за счетоводната политика, по начин, който осигурява значима, надеждна, сравнима и разбираема информация, да предоставя допълнителни оповестявания, когато спазването на специфичните изисквания на МСФО е недостатъчно.

4.2.3 Счетоводен принцип на начисляването

Предприятието изготвя финансовите си отчети, с изключение на отчетите, свързани с паричните потоци, на базата на принципа на начисляването. Когато се използва принципът на начисляването, статиите се признават като активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи (елементите на финансовите отчети), когато те отговарят на дефинициите и критериите за признаване на тези елементи в Общите положения.

4.2.4 Същественост и обобщаване

Предприятието представя поотделно всяка съществена група от сходни статии. То представя поотделно статии от несходен характер или функция, освен ако са несъществени.

Финансовите отчети са резултат от обработката на голям брой операции или събития, които са обобщени в групи, в зависимост от техния характер или функция. Крайният етап в процеса на обобщаване и класифициране е представянето на класифицирани данни, които формират единични статии във финансовите отчети. Единична статия, която самостоятелно не е съществена, се обобщава с други и се представя или в тези отчети, или в пояснителните приложения. Статия, която не е достатъчно съществена, за да изисква самостоятелно представяне в тези отчети, може да изисква отделно представяне в пояснителните приложения.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Предприятието решава, като взема предвид всички съотносими факти и обстоятелства, по какъв начин да обобщи информацията във финансовите отчети, които включват пояснителни приложения. Предприятието не представя специалното оповестяване, изисквано от МСФО, ако информацията, произтичаща от оповестяването, не е съществена.

4.2.5 Компенсиране

БСТ ДП не компенсира активи и пасиви или приходи и разходи, освен ако не се изисква или разрешава от даден МСФО. То отчита поотделно както активи и пасиви, така и приходи и разходи. Компенсирането в отчетите за всеобхватния доход или финансовото състояние, освен когато то не отразява същността на операцията или събитието, отнема възможността на ползвателите да разберат операциите, други събития или условия, които са настъпили и да оценят бъдещите парични потоци на предприятието.

4.3 Общи положения на счетоводната политика приложима в БСТ ДП

Финансовият отчет е изготвен на база конвенцията за историческата цена, освен, ако не е посочено друго в счетоводните политики по долу (например някои финансови инструменти, които са оценени по справедлива стойност). Историческата цена се основава на справедливата стойност на престацията, дадена в замяна на активи.

БСТ ДП се съобразява с Промените в Концептуалната рамка за финансово отчитане - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2023 г.)

Нови и изменени стандарти и разяснения**Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2023 г.:**

Предприятието е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2023 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Предприятието:

- МСФО 17 *Застрахователни договори* (издаден на 18 май 2017 г.); включително Изменения на МСФО 17 (издадени на 25 юни 2020 г.), в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС на 19 ноември 2021 г., публикувани в ОВ на 23 ноември 2021 г. и Изменения на МСФО 17 *Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация* (издадени на 9 декември 2021 г.), в сила от 1 януари 2023 г. приети от ЕС на 8 септември 2022 г., публикувани в ОВ на 9 септември 2022 г.

МСФО 17 установява принципите за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на застрахователни договори и заменя МСФО 4 *Застрахователни договори*. МСФО 17 очертава общ модел, който се модифицира за застрахователни договори с характеристики на пряко участие, описан като подход на променливите такси. Общият модел се опростява, ако са изпълнени определени критерии чрез измерване на пасива за остатъчното покритие, като се използва подходът за разпределяне на премиите. Общият модел използва настоящите предположения за оценка на размера, разположението във времето и несигурността на бъдещите парични потоци и изрично измерва цената на тази несигурност. Той взема предвид пазарните лихвени проценти и въздействието на опциите и гаранциите на притежателите на полици.

- Изменения на МСС 1 *Представяне на финансовите отчети* и Практическо изявление 2: *Оповестяване на счетоводната политика* (издадени на 12 февруари 2021 г.), в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС на 2 март 2022 г., публикувани в ОВ на 3 март 2022 г.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Измененията променят изискванията в МСС 1 по отношение на оповестяването на счетоводната политика. Измененията заменят всички случаи на използване на термина „значими счетоводни политики“ с „информация за съществената счетоводна политика“. Информацията за счетоводната политика е съществена, ако когато се разглежда заедно с друга информация, включена във финансовите отчети на предприятието, може разумно да се очаква да повлияе върху решенията, които потребителите на финансовите отчети с общо предназначение правят въз основа на тези финансови отчети.

Подкрепящите параграфи в МСС 1 също се изменят, за да се поясни, че информацията за счетоводната политика, която е свързана с несъществени сделки, други събития или условия, е несъществена и не е необходимо да бъде оповестявана. Информацията за счетоводната политика може да бъде съществена поради естеството на съответните транзакции, други събития или условия, дори ако сумите са несъществени. Същевременно, не цялата информация за счетоводната политика, свързана със съществени транзакции, други събития или условия, сама по себе си е съществена.

Съветът също така е разработил насоки и примери, за да обясни и демонстрира прилагането на „процеса за същественост в четири стъпки“, описан в Практическо изявление 2.

- Изменения на МСС 8 *Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки*: Дефиниция за счетоводни оценки (издадени на 12 февруари 2021 г.), в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС на 2 март 2022 г., публикувани в ОВ на 3 март 2022 г.

Измененията заменят определението за промяна в счетоводните оценки с определение за счетоводни оценки. По новата дефиниция, счетоводните оценки са „парични суми във финансовите отчети, които подлежат на несигурност при оценяването“. Изтритото е определението за промяна в счетоводните оценки.

- Изменения на МСС 12 *Данъци върху дохода*: Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, възникващи при единична транзакция (издадени на 7 Май 2021 г.), в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС на 11 август 2022 г., публикувани в ОВ на 12 август 2022 г.

Измененията въвеждат допълнително изключение от първоначалното освобождаване за признаване. Съгласно измененията предприятието не прилага първоначалното освобождаване за признаване на транзакции, които пораждат равни облагаеми и подлежащи на приспадане временни разлики. В зависимост от приложимото данъчно право могат да възникнат равни облагаеми и намаляеми временни разлики при първоначалното признаване на актив и пасив по сделка, която не е бизнес комбинация и не засяга нито счетоводната, нито данъчната печалба. Например, това може да възникне след признаването на задължение по лизинг и съответстващия актив с право на ползване при прилагане на МСФО 16 на датата на започване на лизинга.

Съгласно измененията на МСС 12 предприятието е задължено за признае свързаните отсрочен данъчен актив и пасив, като обвърже признаването на всеки отсрочен данъчен актив с критериите за възстановимост в МСС 12.

- Изменения на МСС 12 *Данъци върху дохода*: Международна данъчна реформа – Моделни правила по втори стълб (издадени на 23 май 2023 г.), в сила незабавно и от 1 януари 2023 г., приети от ЕС на 8 ноември 2023 г., публикувани в ОВ на 9 ноември 2023 г.

СМСС изменя обхвата на МСС 12, за да поясни, че стандартът се прилага за данъци върху дохода, произтичащи от данъчното законодателство, прието или прието по същество за прилагане на моделните правила по втори стълб, публикувани от ОИСР, включително данъчното законодателство, което прилага квалифицирани национални минимални допълнителни данъци, описани в тези правила.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Измененията въвеждат временно изключение от счетоводните изисквания за отсрочени данъци в МСС 12, така че предприятието нито признава, нито оповестява информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, свързани с данъците върху дохода по втория стълб.

След измененията Дружеството е длъжно да оповести, че е приложило изключението и да оповести отделно текущия си данъчен разход (приход), свързан с данъците върху дохода по втори стълб.

Ръководството на Предприятието не очаква прилагането на измененията в бъдеще да окажат влияние върху финансовия отчет на Предприятието.

Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Предприятието

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовия период, започващ на 1 януари 2023 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Предприятието. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Предприятието. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Предприятието през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- Изменения на МСС 1 *Представяне на финансовите отчети*: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, Класификация на пасивите като текущи и нетекущи – Отлагане на датата на влизане в сила и Нетекущи пасиви с ковенанти, (издадени съответно на 23 януари 2020 г., 15 юли 2020 г. и 31 октомври 2022 г.), в сила от 1 януари 2024 г.

Измененията на МСС 1 засягат само представянето на пасиви като текущи или нетекущи в отчета за финансовото състояние, а не върху размера или момента на признаване на активи, пасиви, приходи или разходи, или информацията, оповестена за тези позиции, приети от ЕС на 19 декември 2023 г., публикувани в ОВ на 20 декември 2023 г.

Измененията поясняват, че класификацията на пасивите като текущи или нетекущи се основава на права, които съществуват към края на отчетния период, уточняват, че класификацията не се влияе от очакванията дали предприятието ще упражни правото си да отложи уреждането на задължение, обяснява, че са налице права, ако се спазват ковенантите в края на отчетния период и въвеждат определение за „уреждане“, за да се изясни, че уреждането се отнася до прехвърлянето към контрагента на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги.

Измененията се прилагат ретроспективно за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като е разрешено по-ранното прилагане.

- Изменения на МСФО 16 *Лизинг*: Задължения по лизинг при продажба и обратен лизинг (издадени на 22 септември 2022 г.), в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС на 20 ноември 2023 г., публикувани в ОВ на 21 ноември 2023 г.

Измененията изискват продавачът-лизингополучател да оценява впоследствие лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг, по начин, по който не признава никаква сума от печалбата или загубата, която се отнася до правото на ползване, което то запазва. Новите изисквания не възпрепятстват продавача-лизингополучател да признае в печалбата или загубата печалба или загуба, свързана с частичното или пълното прекратяване на лизинговия договор.

Продавачът-лизингополучател прилага измененията ретроспективно в съответствие с МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки за продажбите и обратния лизинг по сделки, сключени след датата на първоначалното прилагане.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г. Разрешено по-ранното прилагане.

- Изменения на МСС 21 *Ефекти от промените в обменните курсове*: Липса на обменяемост (издадени на 15 август 2023 г.), в сила от 1 януари 2025 г.

Измененията:

- Уточняват, кога една валута е обменяема в друга валута и кога не е — дадена валута е обменяема, когато предприятието е в състояние да обмени тази валута за другата валута чрез пазари или обменни механизми, които създават приложими права и задължения без неоправдано забавяне към датата на оценяване и за определена цел; Една валута не е обменяема в другата валута, ако предприятието може да получи само незначителна сума от другата валута.
- Уточняват, как предприятието определя обменния курс, който да се прилага, когато валутата не е обменяема — когато валутата не е обменяема към датата на оценяване, предприятието оценява спот валутния курс като курса, който би се приложил към обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване и който би отразил достоверно преобладаващите икономически условия
- Изискват оповестяване на допълнителна информация, когато валутата не е обменяема — когато валутата не е обменяема, предприятието оповестява информация, която би дала възможност на ползвателите на неговите финансови отчети да преценят, как липсата на обменяемост на валутата влияе или се очаква да се отрази на неговите финансови резултати, финансово състояние и парични потоци.

Произнасянето включва и ново приложение с указания за приложение относно обменяемостта и нов илюстративен пример.

Измененията обхващат и съответстващите изменения на МСФО 1, които преди това се отнасяха, но не определяха обменяемостта.

Предприятието прилага измененията за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г. Разрешава се по-ранно прилагане.

Предприятието не прилага измененията ретроспективно. Вместо това предприятието признава всеки ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба, когато отчита сделки в чуждестранна валута. Когато предприятието използва валута на представяне, различна от неговата функционална парична единица, то признава кумулативната сума на разликите от превалутирание в собствения капитал.

- Изменения на МСС 7 *Отчети за паричните потоци* и МСФО 7 *Финансови инструменти: Оповестявания*: Споразумения за финансиране на доставчици (издадени на 25 май 2023 г.), в сила от 1 януари 2024 г.

Измененията добавят изискване за оповестяване към МСС 7, в което се посочва, че предприятието е длъжно да оповести информация за своите споразумения за финансиране на доставчици, което дава възможност на ползвателите на финансовите отчети да оценят ефектите от тези споразумения върху задълженията и паричните потоци на предприятието. Освен това МСФО 7 беше изменен, за да се добавят споразумения за финансиране на доставчици като пример в рамките на изискванията за оповестяване на информация относно изложеността на предприятието на концентрация на ликвиден риск.

Терминът "споразумения за финансиране на доставчици" не е дефиниран. Вместо това измененията описват характеристиките на споразумение, за което предприятието ще бъде задължено да предостави информацията.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

За да се постигне целта на оповестяването, предприятието ще бъде задължено да оповести обобщено за своите споразумения за финансиране на доставчици:

- Сроковете и условията на договореностите
- Балансовата стойност и свързаните с нея статии, представени в отчета за финансовото състояние на предприятието, на задълженията, които са част от споразуменията
- Балансовата сума и свързаните с нея статии, за които доставчиците вече са получили плащане от предоставящите финансиране
- Диапазони на падежите на плащане както за тези финансови задължения, които са част от споразумение за финансиране на доставчик, така и за сравними търговски задължения, които не са част от споразумение за финансиране на доставчик
- Информация за ликвидния риск

Измененията, които съдържат специфични преходни облекчения за първия годишен отчетен период, през който предприятието прилага измененията, са приложими за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г. Разрешава се по-ранно прилагане.

- Изменения на МСФО 10 и МСС 28 - Продажба или влагане на активи между инвеститор и неговото асоциирано или съвместно предприятие (издадени на 11 септември 2014 г.) в сила на или след дата, която предетон да бъде определена от СМСС

Измененията са насочени към противоречие между изискванията на МСС 28 *Инвестиции в асоциирани предприятия* и изискванията на МСФО 10 *Консолидирани финансови отчети* и поясняват, че в сделка, включваща асоциирано предприятие или съвместно предприятие, степента на отчитане на печалби и загуби зависи от това дали продаденият или апортиран актив представлява бизнес.

- МСФО 14 *Отсрочени сметки при регулирани цени* (издаден на 30 януари 2014 г.), в сила от 1 януари 2016 г.

Стандартът позволява при първоначалното прилагане на МСФО, да бъде продължено признаването на суми, свързани с регулирани цени в съответствие с изискванията на предишната счетоводна база. С цел подобряване на съпоставимостта с отчети на дружества, които вече прилагат МСФО и не признават такива суми, стандартът изисква да бъде представен отделно ефектът от регулираните цени.

ЕК е взела решение да не открива процеса по приемането на междинния стандарт МСФО 14 и да изчака окончателния МСФО стандарт.

4.3.1 Историческа цена, преоценени стойности или справедливи стойности, използвани при изготвянето на финансовите отчети.

Финансовият отчет е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на определени имоти и финансови инструменти, които се отчитат по преоценена стойност или справедлива стойност в края на всеки отчетен период, както е обяснено в счетоводната политика, по-долу.

Историческата цена обикновено се базира на справедливата стойност на възнаграждението, което е дължимо (договорено) при замяна на стоки и услуги.

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване, независимо от това дали тази цена е пряко наблюдавана или оценява като се използва друга техника за оценка. При определяне на справедливата стойност на един актив или пасив, Предприятието взема под внимание характеристиките на актив или пасив, така, както

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

участниците на пазара биха взели тези характеристики предвид при ценообразуването на актива или пасива към датата на оценяване.

Справедлива стойност за измерване и/или оповестяване цели в този финансов отчет, се определя на такава база, с изключение на измервания, които имат някои прилики със справедлива стойност, но не са по справедлива стойност, като нетна реализируема стойност в МСС 2 или стойност в употреба в МСС 36.

В допълнение, за целите на финансовата отчетност, справедливата стойност се категоризира в Ниво 1, 2 или 3 въз основа на степента, в която входящите данни за измерванията на справедливата стойност, се наблюдават и на значимостта на факторите за оценяването на справедливата стойност в своята цялост, които са описани, както следва:

Хипотези от 1-во ниво - Обявени (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви, до които предприятието може да има достъп към датата на оценяване.

Хипотези от 2-ро ниво - Други хипотези освен включените в ниво 1 обявени цени за актив или пасив, които са наблюдаеми пряко или косвено.

Хипотези от 3-то ниво - Ненаблюдаеми хипотези за актив или пасив. Получени от техники за оценка, които включват входове за актива или пасива, които не се основават на пазарни данни (непазарни фактори).

4.3.2 Счетоводни преценки и приблизителни оценки

За изготвянето на своите финансови отчети, БСТ ДП прави значителни преценки, прогнози и предположения, които оказват влияние на балансовата стойност на някои активи и пасиви, доходи и разходи, както и друга информация отчетена в бележките. Ръководството на БСТ ДП периодично следи тези прогнози и предположения и ще се уверява, че те съдържат цялата необходима информация, налична към датата, на която се изготвят финансовите отчети. Въпреки това не пречи реалните цифри да се различават от направените оценки.

Една от важните счетоводни преценки е определяне на диференциален лихвен процент на договори за лизинг, в които БСТ ДП е лизингополучател и не може непосредствено от договорите да определи лихвения процент, необходим му за дисконтиране на задълженията по лизинг. В този случай то използва диференциалния лихвен процент, който би плащало в случай, че заеме финансови средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива с право на ползване, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда.

За договори, за които БСТ ДП няма аналогично финансиране, то търси наблюдаеми данни като пазарни нива на кредитите и банкова статистика, която е публично достъпна и прави специфични за него изчисления и корекции, за да отрази собствения си кредитен рейтинг на база вътрешно разработена методика на рискови коефициенти (базирана на сравняване и анализи на лихвата по собствените си заеми с тези от банковата статистика).

Друга важна счетоводна преценка е прегледа за индикатори за обезценка на активите с право на ползване. Към датата на всеки отчет ръководството на Предприятието ще извършва преглед за обезценка на активите с право на ползване. Ако са налице индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност то последната се изписва до възстановимата стойност на активите.

При направен анализ на приблизителните оценки за предходни години бе установена грешка, която рефлектира в балансовата стойност на актива с право на ползване и най-вече върху пасива

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

по МФСО 16. Разликата в размер на 2 057 хил. лева е отчетена в неразпределената печалба от минали години.

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МФСО, изисква употребата на счетоводни приблизителни оценки. Когато е прилагало счетоводната политика на Предприятието, ръководството се е основавало на собствената си преценка. Елементите на финансовите отчети, чието представяне включва по-висока степен на преценка или субективност, както и тези елементи, за които предположенията и оценките имат значително влияние върху финансовите отчети като цяло, са отделно оповестени.

При прилагане счетоводна политика със задна дата, при преизчисляване на статии (грешки) със задна дата или когато се прекласифицират статии във финансовите отчети, се представят три отчета за финансово състояние и два от всички други отчети, и свързаните с тях пояснителни приложения.

4.3.3 Допустимо алтернативно третиране

В определени случаи МФСО позволява повече от едно възможно счетоводно третиране на определена сделка или събитие. Лицата, изготвящи финансовите отчети, трябва да изберат това третиране, което най-точно съответства на действителността на Предприятието.

Съгласно МСС 8, от Предприятието се изисква да подбере и да прилага своите счетоводни политики последователно за подобните сделки и/или за други събития и условия, освен когато даден МФСО конкретно изисква или позволява категоризация на позициите, за които могат да са подходящи различни политики. Когато даден МФСО изисква или позволява такава категоризация, за всяка една отделна категория се подбира и последователно се прилага най-подходящата счетоводна политика. Поради това, след като вече е избрано някое от алтернативните третираня, то се превръща в счетоводна политика и трябва да бъде последователно прилагано. Промени по счетоводната политика трябва да се извършват само когато това се изисква по силата на стандарт или тълкуване, или ако, в резултат на промяната, въпросните финансови отчети ще предоставят по-надеждна и релевантна информация.

Когато МФСО дава възможност за избор, Предприятието възприема едно от възможните третираня, а именно това, което е най-подходящо за обстоятелствата, в които се намира.

4.3.4 Определяне на справедлива стойност

Справедлива стойност е "Цената, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката".

Справедливата стойност при първоначално признаване като цяло се равнява на цената на сделката освен в случаите, в които:

- Сделката е между свързани лица
- Сделката е сключена по принуда или при форсмажорни обстоятелства
- Пазарът на който се е случила сделката е различен от основния или най-изгодния пазар
- Разчетната единица, представена от цената на сделката, се различава от отчетната единица за актива или пасива, който се оценява по справедлива стойност

Определяне на справедлива стойност при пазари с ниско ниво на активност:

- Определянето на справедлива стойност зависи от фактите, обстоятелствата и характеристиките на пазара и изисква значителна преценка от страна на оценителя

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

- Сделките и котировките могат да не са представителни за определяне на справедлива стойност
- Необходим е допълнителен анализ върху сделките и котировките. Ако е необходимо те могат да бъдат коригирани, за да дават по-ясна картина при определянето на справедливата стойност

Вземат се предвид характеристиките на активен пазар, който участник на пазара ще вземе предвид на датата на оценката, като:

- Предполага уговорена сделка между участниците на пазара към датата на оценяване по текущите пазарни условия
- Предполага сделката да бъде извършена на основния пазар, в противен случай на най-изгодния пазар
- За нефинансов актив се взема предвид неговата най-ефективна или висока употреба
- За пасив отразява риска при неизпълнение, включително собствения кредитен риск

Използване с цел максимизиране на стойността, е онова използване на актив, от пазарните участници, което максимизира стойността на актива, и което е:

- Физически възможно
- Правно допустимо
- Финансово осъществимо

Използването с цел максимизиране на стойността обикновено е идентично с (но не винаги) текущата употреба.

Ако няма основен пазар, изходната сделка се извършва в най-изгодния пазар, т.е. на пазара, който максимизира сумата, която ще се получи при продажбата на актива и свежда до минимум сумата, която би била платена за прехвърляне на пасива (най-ликвидния пазар за Активи/Пасиви). Основните и най-изгодните пазари са едни и същи в повечето случаи.

Премии/отстъпки се съдържат в Справедливата стойност (СС), ако те отразяват характеристика на актива/пасива, която участниците на пазара ще вземат предвид при сделка с активен пазар.

Прилагането на *блокиращ фактор* е забранено - Блокиращ фактор: корекция на котирана цена на активен пазар, защото нивото при нормална дневна търговия на пазара не е достатъчно да абсорбира количествата притежавани от предприятието.

Ако пазарната активност спада се използват методи за оценяване:

- Когато има спад в наблюдаемата пазарна дейност
- Когато обикновено няма проследима пазарна дейност
- Фокусът е върху това дали цените при сделките са сформирани в резултат на обичайна дейност (не продажби при ликвидация или бедствие); активността на пазара не е задължителен фокус.

Същите принципи са приложими за финансови и нефинансови Активи/Пасиви.

Предприятието използва подходящи според обстоятелствата методи за остойностяване, за които има достатъчно налични данни за оценяване на справедливата стойност, като използва максимално съответните наблюдаеми хипотези и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите.

- Подход на пазарните сравнения - използват се цени и друга полезна информация, генерирана от пазарни сделки с идентични или сравними (т.е. подобни) Активи/Пасиви.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

- Подход на базата на разходите - отразява актуалната сума, която би се изисквала текущо, за да се замени годността на актива (често наричана текуща цена за подмяна).
- Подход на базата на доходите - превръща бъдещи суми (например парични потоци или приходи и разходи) в единна текуща (т.е. сконтирана) сума, която отразява текущите пазарни очаквания за тези бъдещи суми.

Йерархията на справедливите стойности се категоризира в три нива на хипотези, използвани при методите за оценяване на справедливата стойност. Категоризацията е в различни нива в йерархията на справедливата стойност на базата на степента, в която входящите данни за измерването са наблюдавани и значението на входящите данни за оценяването на справедливата стойност в тяхната цялост. Йерархията на справедливите стойности предоставящи най-висок ранг на обявените (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви (хипотези от 1-во ниво) и най-нисък - на ненаблюдаемите хипотези (хипотези от 3-то ниво). Нивата от йерархията са следните:

- Хипотези от 1-во ниво - обявени (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви, до които предприятието може да има достъп към датата на оценяване;
- Хипотези от 2-ро ниво - други хипотези освен включените в ниво 1 обявени цени за актив или пасив, които са наблюдаеми пряко или косвено;
- Хипотези от 3-то ниво - ненаблюдаеми хипотези за актив или пасив. Получени от техники за оценка, които включват входове за актива или пасива, които не се основават на пазарни данни (непазарни фактори).

Трансфери между различните нива на йерархия на справедливата стойност се признават от предприятието в края на отчетния период, през който е настъпила промяната.

4.3.5 Провизии и условни активи и пасиви

Провизиите, които се явяват сегашни задължения на БСТ ДП и за чието погасяване в бъдеще се очаква да е необходим изходящ поток, съдържащ икономически ползи, се признават като пасиви. Признаването във финансовите отчети се осъществява само когато са налице следните условия:

- Предприятието има сегашно задължение, като резултат от минали събития;
- Има вероятност за погасяването на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономическа изгода;
- Сумата на задължението може да бъде надеждно оценена.

Първоначалното признаване на провизията се осъществява по най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на сегашното задължение към датата на баланса. При осъществяването на най-добрата приблизителна оценка се взимат под внимание рисковете и несигурността, които съпътстват обстоятелствата, както и ефектът от времевите разлики в стойността на парите, когато той е съществен. Размерът на провизиите се разглежда към датата на всеки отчет за финансово състояние и сумите се преизчисляват, с цел да се отрази текущата стойност на най-добрата оценка. Ако вече не е вероятно да бъде необходим изходящ поток ресурси, съдържащи икономически ползи, за погасяване на задължението, провизията се възстановява.

Когато на датата на отчитане Предприятието има сегашно задължение (правно или конструктивно), като резултат от минало събитие и е вероятно, че Предприятието ще погаси това задължение, т.е. ще възникне изходящ паричен поток, се прави провизия в отчета за финансовото състояние. Провизии се правят като се използва най-добрата приблизителна оценка на сумата, която ще е необходима за погасяване на задължението и се дисконтират до сегашна стойност с помощта на дисконтов процент (преди данъци), който отразява текущите пазарни оценки на стойността на парите във времето и специфичните за задължението рискове. Промените в

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

приблизителните оценки се отразяват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход през периода, в който възникват. Провизиите по гаранции се измерват с помощта на вероятностни модели, базирани на минал опит.

Провизии се признават по повод на конструктивни и правни задължения възникнали в резултат на минали събития съгласно изискванията на МСС 37.

Признатите суми на провизии се преразглеждат в края на всеки отчетен период и се преизчисляват с цел да се отрази най-добрата текуща оценка.

Провизиите могат да бъдат разграничени от другите пасиви, защото съществува несигурност относно проявлението им във времето и сумата на сделката. По-типичните провизии, които се отразяват от Предприятието произтичат от задълженията по гаранции, възстановявания на суми, добросъвестно изпълнение на договори, неуредени спорове и реструктуриране.

Признаването и оценката на провизиите изискват от Предприятието да направи преценка относно вероятността (ако събитието е по-вероятно, отколкото да не настъпи) изходящ поток от ресурси да се изисква за погасяване на задължения и дали би могло да се даде надеждна оценка на сумата на задължението.

Освен това счетоводната политика на Предприятието изисква признаването на най-добрата оценка на сумата, която ще се изисква за погасяване на задължението и оценката може да се основава на информация, която показва диапазон от стойности. Тъй като признаването се основава на сегашната стойност, то включва съставяне на предположения при адекватна дисконтова ставка, с цел да отрази при подходящ дисконтов процент специфичните за задължението рискове.

В частност що се отнася до провизиите при реструктуриране, изисква се значителна субективна преценка, за да се определи дали задължаващо събитие е настъпило. Всички налични доказателства трябва да бъдат оценени за да се определи дали е достатъчно подробен плана, за да създаде валидно очакване за ангажимента на ръководството относно реструктурирането - тоест да се започне изпълнение на плана за реструктуриране или да се обявят основните му характеристики пред онези, които ще са засегнати от него.

4.3.6 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Предприятието по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка).

Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката. Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Паричните активи и пасиви в чуждестранна валута се превалутират във функционалната валута от Предприятието по обменните курсове на датата на отчитане. Печалбите и загубите произтичащи от промените в обменните курсове след датата на сделката се признават в печалба или загуба (освен когато са отсрочени в друг всеобхватен доход като хедж на паричен поток).

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

за годината, приключваща на 31 декември 2023

Непаричните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена в чуждестранна валута се превалутират по обменния курс на датата на транзакцията. Разликите възникнали от превалутирание по непарични позиции, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута (например капиталови инструменти на разположение за продажба) се превалутират, като се използват обменните курсове на датата, когато се определя справедливата стойност.

Паричните позиции в чуждестранна валута се преизчисляват, използвайки заключителния курс. Непаричните позиции, които се водят по историческа цена в чуждестранна валута се преизчисляват, използвайки обменния курс към датата на сделката. Непаричните позиции, които се оценяват по справедлива стойност във валута, се преизчисляват посредством обменните курсове към датата на оценка на справедливата стойност.

4.3.7 Фундаментални грешки, промяна в счетоводната политика

Грешка, свързана с представяне на финансово-счетоводната информация за предходен период се класифицира, като фундаментална по смисъла на приложимия МСС 8, когато повлиява съществено на информацията във финансовите отчети за този период.

За коригиране на фундаменталната грешка по смисъла на приложимия МСС 8, предприятието прилага препоръчителния подход, чрез намаляване или увеличаване салдото на неразпределената печалба от минали години.

В годишния финансов отчет сравнителната информация от предходния отчетен период се преизчислява.

Може да възникнат обстоятелства, при които е практически невъзможно да се прекласифицира сравнителна информация за конкретен предходен период, за да се постигне съпоставимост с текущия период. Когато прекласифицирането на сравнителна информация е практически невъзможно, Предприятието оповестява причината, поради която не е прекласифицирана информацията и същността на корекциите, които е следвало да бъдат направени, ако сравнителната информация е била прекласифицирана.

Грешки по смисъла на МСС8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Предприятието коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в който е възникнала грешка.

В случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване със задна дата, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

Към минималните сравнителни финансови отчети Предприятието представя трети отчет за финансовото състояние към началото на предходния период, ако се прилага счетоводна политика със задна дата, прави се преизчисление със задна дата на статии или се прекласифицират статии във финансовите отчети и ако това оказва съществено влияние върху информацията в отчета за

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

финансовото състояние към началото на предходния период. При наличие на такива обстоятелства се представят три отчети за финансовото състояние към: края на текущия период; края на предходния период; и началото на предходния период.

Когато от се изисква и представя допълнителен отчет за финансовото състояние в съответствие се оповестява - характера на прекласифицирането; сумата на всяка статия или група статии, които са прекласифицирани; причината за прекласифицирането.

Може да възникнат обстоятелства при които е практически невъзможно да се прекласифицира сравнителна информация за конкретен предходен период, за да се постигне съоставимост с текущия период. Възможно е в предходния период данните да не са били събирани по начин, който позволява прекласифициране.

Когато прекласифицирането на сравнителна информация е практически невъзможно, Предприятието оповестява причината, поради която не е прекласифицирана информацията и същността на корекциите, които е следвало да бъдат направени, ако сравнителната информация е била прекласифицирана.

Предприятието не представя пояснителните приложения, свързани с встъпителния отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

Рекласификациите представляват промени в представянето на отделни позиции във финансовите отчети с цел постигане на по-вярно и честно представяне на информацията в тях. Тези рекласификации се правят ретроспективно, като се коригират началните салда на всеки засегнат елемент от отчета и се представя допълнителен отчет за финансовото състояние към началото на най-ранния сравнителен период.

4.3.8 Сравнителни данни

С изключение на случаите, когато МСФО разрешават или изискват друго, Предприятието представя сравнителна информация по отношение на предходен период за всички суми, отчетени във финансовите отчети за текущия период. БСТ ДП представя като минимум по два отчета - за предходния и текущия период. Когато текстовата описателна информация, съдържаща се във финансовите отчети за предходния/предходните период(и), продължава да бъде актуална и за текущия период се прави връзка с предходния, особено когато това е свързано с несигурности, приблизителни оценки, провизии или обезценки.

С изключение на случаите, когато МСФО разрешават или изискват друго, предприятието представя сравнителна информация по отношение на предходен период за всички суми, отчетени във финансовите отчети за текущия период.

Предприятието представя като минимум два отчета за финансовото състояние, два отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, два отделни отчета за печалбата или загубата (ако се представят такива), два отчета за паричните потоци и два отчета за промените в собствения капитал и свързаните с тях пояснителни приложения.

Когато текстовата описателна информация, съдържаща се във финансовите отчети за предходния/предходните период(и), продължава да бъде актуална и за текущия период се прави връзка с предходния, особено когато това е свързано с несигурности, приблизителни оценки, провизии или обезценки.

4.3.9 Специфични условия за Български спортен тотализатор ДП

Както е описано в общата информация, Българският спортен тотализатор ДП има за цел да набира парични средства за подпомагане на физическото възпитание и спорта и културата в Република България. Съгласно действащия към датата на отчета Устройствен правилник,

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Български спортен тотализатор ДП набира средствата си от постъпленията от организираните хазартни игри и приходи от други дейности, които подпомагат, съпътстват или допълват основния му предмет на дейност.

Във връзка със специфичния характер на дейността на Български спортен тотализатор ДП, Ръководството му представя и допълнителни статии и компоненти на финансовите отчети, отразяващи тази специфика.

5 СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ ЗА БСТ ДП

5.1 Признаване на приходи

Признаването на приходи се представя в Отчета за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход.

Общ всеобхватен доход е промяната в собствения капитал на предприятието през периода в резултат от операции и други събития, различни от промените в резултат от операции със собствениците в качеството им на собственици.

Общият всеобхватен доход се състои от всички компоненти на „печалба или загуба” и на „друг всеобхватен доход”.

Другият всеобхватен доход съдържа статии на приходи и разходи (включително корекции за прекласифициране), които не се признават в печалба или загуба, както е разрешено или се изисква от други МСС.

Компонентите на другия всеобхватен доход включват в предприятието:

- Промени в преоценъчния резерв
- Актюерски печалби и загуби по планове за дефинирани доходи, признати в съответствие с МСС 19 Доходи на наети лица;
- Приходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване.
- Приходът се признава, когато е вероятно предприятието да има бъдещи икономически ползи и тези ползи могат да се оценят надеждно.

5.1.1 Приходи от договори с клиенти, като правила за признаване на приходи според изискванията на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти

Договорът е съглашение между две или повече страни, което създава права и задължения за страните по него. Клиент е страна, която е сключила договор с Предприятието да получи стоки или услуги, които са продукция от обичайната дейност на Предприятието, в замяна на възнаграждение.

Предприятието признава приходи, да се отрази прехвърлянето на обещаните с договора стоки или услуги на клиенти, в размер, който отразява възнаграждението, на което Предприятието очаква да има право в замяна на прехвърлените стоки или услуги.

Прехвърлянето на стоките или услугите се основава на концепцията за прехвърляне на контрола върху тях, способността да се ръководи използването на актива и да се получават по същество всички останали ползи от него. Контролът включва и способността за предотвратяване на това други дружества да ръководят използването на актива и получаването на ползи от него.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Приходите от договори с клиенти се признават, както следва

- в течение на времето по начин, който отразява извършаната от Предприятието работа по договора;
- в определен момент, когато се прехвърля контролът върху стоките или услугите на клиента.

Приходите от договори с клиенти се признават на база 5-етапсн модел за признаване, представен по-долу, като разграничение се прави в следните две насоки според момента на удовлетворяване на задължението за изпълнение:

- задължение за изпълнение (прехвърляне на контрол) в течение на времето - в този случай приходите се признават постепенно, следвайки степента на прехвърляне на контрола върху стоките или услугите на клиента;
- задължение за изпълнение, удовлетворено (прехвърлен контрол) в определен момент клиентът получава контрол върху стоките или услугите в определено време и приходите се признават изцяло наведнъж

5-етапният модел за признаване на приходи от договори с клиенти включва следните етапи:

Етап 1 - идентифициране на договора - договор с клиент се отчита, когато са изпълнени всички от следните критерии:

- договорът е одобрен от страните по него;
- могат да бъдат идентифицирани правата на всяка от страните по договора по отношение на стоките или услугите, които се прехвърлят;
- могат да бъдат идентифицирани условията на плащане за стоките или услугите, които трябва да бъдат прехвърлени;
- договорът има търговска същност;
- има вероятност Предприятието да получи възнаграждението, на което то има право в замяна на стоките или услугите, които ще бъдат прехвърлени на клиента.

Ако не бъдат изпълнени всички от посочените по-горе критерии, договорът не се отчита в съответствие с изискванията на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти.

Когато даден договор с клиент не отговаря на горните критерии и Предприятието получава възнаграждение от клиента, то признава полученото възнаграждение като приход само когато е настъпило някое от следните събития:

- Предприятието няма оставащи задължения за прехвърляне на стоки или услуги към клиента и е получило цялото или почти цялото от обещаното от клиента възнаграждение, което не подлежи на възстановяване;
- Договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване. Предприятието признава полученото възнаграждение като пасив, докато настъпи едно от събитията, посочени по-горе или докато критериите за признаване, изброени по-горе, бъдат изпълнени.

Етап 2 - идентифициране на задължения за изпълнение - при влизане в сила на договора Предприятието оценява стоките или услугите, обещани по договора с клиент, и определя като задължение за изпълнение всяко обещание да прехвърли на клиента или:

- стока или услуга (или набор от стоки или услуги), която е отделна;
- поредица от отделни стоки или услуги, които по същество са еднакви и имат същия модел на прехвърляне на клиента.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Етап 3 - определяне на цената на сделката при определяне на цената на сделката. Предприятието взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики. Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на който Предприятието очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Етап 4 - разпределяне на цената на сделката към задълженията за изпълнение - цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение (или към всяка отделна стока или услуга) в размер, който отразява сумата на възнаграждението, на което Предприятието очаква да има право в замяна на прехвърлянето на обещаните стоки или услуги на клиента. Разпределянето на цената на сделката се извършва на въз основа на относителна единична продажна цена на всяка отделна стока или услуга.

Етап 5 - признаване на прихода, когато (или докато) Предприятието удовлетвори или удовлетворява задължението за изпълнение - приходът се признава, когато (или докато) Предприятието удовлетвори задължението за изпълнение, като прехвърли стоките или услугите на клиента. Те се считат за прехвърлени на клиента, когато той получи контрол върху тях. За всяка задължение за изпълнение се определя при влизането в сила на договора, дали то удовлетворява задължението за изпълнение с течение на времето или към определен момент във времето.

Предприятието прехвърля контрола върху стока или услуга с течение на времето и признава приходи с течение на времето, ако:

- клиентът едновременно получава и потребява ползите, получени от дейността на Предприятието в хода на изпълнение на тези дейности - това най-често са рутинни и повтарящи се услуги – приходи от наем.

Постъпленията от хазартна дейност се признават веднага при получаване. При тях не съществуват несигурности и рискове, поради факта, че първоначално възникват плащанията, които са основание за признаване на прихода. Постъпленията се признават в пълен размер за съответната финансова година. Всички вноски за Министерство на младежта и спорта по схемата, регламентирана чрез Устройствения правилник, 50%-те процента за печалившите, се признават като текущи разходи.

Предприятието отчита текущо приходите от дейността:

- Постъпления от хазартни игри - числови и моментни лотарийни игри
- Продажба на „квитанции“
- Непотърсени печалби, регламентираны в Устройствения правилник на БСТ ДП
- Наеми и други сделки регламентираны в Търговския закон

5.2 Отчитане на разходи

Предприятието отчита текущо разходите за дейността си по икономически елементи и след това ги отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности. Признаването на разходите за разход за текущия период се извършва при начисляване на съответстващите им приходи.

Към разходите за дейността се отнасят и финансови разходи, които предприятието отчита и са свързани с обичайната дейност.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

5.2.1 Общи и административни разходи

Тази разходна категория включва всички разходи от общ и административен характер.

5.2.2 Разходи за обезценка

Предприятието извършва периодично към датата на финансовия отчет прегледи за наличие/отсъствие на условия за обезценка на финансовите и нефинансовите си активи, инвестиционни имоти и други активи. Разходите от обезценка на активите се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като разходи от основна дейност в статията „разходи за обезценки на нефинансови активи“ и „нетни загуби/печалби от обезценка на финансови активи“. Принципите на обезценка са подробно разяснени в пояснителните бележки към съответните групи от активи.

5.2.3 Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи включват приходи от лихви по инвестирани средства (включително инвестиции, на разположение за продажба), приходи от дивиденди, печалба от продажба на финансови активи на разположение за продажба, промени в справедливата стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, печалба от операции в чуждестранна валута, признати като печалби и загуби. Приход от лихви се признава в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва. Няма основание Предприятието да признава приход от дивиденди.

Към разходите за дейността се отнасят и финансови разходи, които предприятието отчита и които са свързани с обичайната дейност. Принципът на начисление се отнася до финансовите разходи, така както се отнася до всички други компоненти на отчета за доходите. Те включват и всички обезценки на финансови активи.

Финансови разходи включват разходи за лихви, загуби от операции в чуждестранна валута, промени в справедливата стойност на финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата и загуби от хеджингови инструменти, които се признават като печалба или загуба. Всички разходи по платими лихви се признават като печалба или загуба, като се използва метода на ефективния лихвен процент.

Печалби и загуби от курсови разлики се представят на нетна база във финансовите отчети.

5.3 Печалба или загуба за периода

Всички приходни и разходни статии, признати за периода, следва да се включат в печалба или загуба, освен ако стандарт или разяснение от МСФО изискват друго.

Печалба или загуба е общата сума на приходите минус разходите, като се изключват компонентите на друг всеобхватен доход.

5.4 Имоти, машини съоръжения

При първоначалното признаване на имотите, машини и съоръжения се отчитат по цена на придобиване, която включва покупната цена, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние за предвидената му употреба от ръководството.

След първоначалното признаване имотите, машините и съоръженията или оборудването се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. Амортизацията се изчислява така, че цената на придобиване на актива, намалена с остатъчната му стойност, да се отпише за периода на полезния му икономически живот, както следва:

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Група	Години	
Сгради	50	години линейна база
Машини и съоръжения	15	години линейна база
Компютърна техника	2	години линейна база
Моторни превозни средства	8	години линейна база
Стопански инвентар	15	години линейна база
Други	6.7	години линейна база
Земята не се амортизира.		

Полезният живот, остатъчната стойност и метода на амортизация се преглежда, коригира, ако е необходимо, в края на всеки отчетен период.

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Предприятието, чрез промяна в очаквания полезен живот.

Даден имот, машина, съоръжение или оборудване се отписва при продажба или когато активът окончателно бъде изваден от употреба и не се очакват никакви други икономически ползи от неговата продължаваща употреба. Печалбите или загубите, получени при бракуването или изваждането от употреба на имот, машина, съоръжение или оборудване, се определят, като разлика между приблизително изчислените нетни постъпления от продажбата и балансовата сума на актива и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Тестове за обезценка на нефинансови активи.

Анализът за обезценка на материални и други нематериални активи изисква оценка на стойността в употреба на актива или на единицата генерираща парични потоци, към които са разпределени активите. Оценката на стойността в употреба се прави най-вече въз основа на дисконтираните модели на паричните потоци, които изискват Предприятието да направи оценка на очакваните бъдещи парични потоци от актива или от единицата генерираща парични потоци, а също и да се избере подходящ дисконтов процент за да се изчисли настояща стойност на паричните потоци.

5.5 Инвестиционни имоти

Като инвестиционни имоти се отчитат земи и/или сгради, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване.

След първоначалното признаване, Предприятието използва модела на справедливата стойност за последваща оценка на инвестиционните си имоти. Предприятието оценява справедливата стойност на инвестиционните имоти, най-малко веднъж на три години, като за определянето ѝ използва лицензирани оценители. Печалбата или загубата, възникваща от промяна в справедливата стойност на инвестиционния имот, се включва в печалбата или загубата за периода, в който възниква.

5.5.1 Справедливата стойност на Инвестиционни имоти

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Политиката е да се отдават под наем само имоти, които не се използват за дейността и административните цели на Предприятието. Целта, както е оповестено е да се подпомага основната дейност и да се акумулират допълнителни средства за поддръжка на активите.

Предприятието оповестява справедливата стойност на инвестиционен имот в съответствие с МСФО 13. При оценката на справедливата стойност се отразяват, наред с други неща, дохода от насми, от настоящи лизингови договори и другите допускания на пазарните участници при определянето на цената на инвестиционния имот при актуални пазарни условия.

В изключителни случаи може да е налице ясно доказателство, че справедливата стойност не може да бъде надеждно оценена на непрекъсната основа поради неактивен пазар за сравними имоти. Това се допуска за придобити нови или прекласифицирани от ползвани в дейността имоти. При наличие на явна несигурност този инвестиционен имот се представя като се използва модела на цената на придобиване.

Инвестиционните имоти се отписват при освобождаването или когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща полза.

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот, се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в отчета за доходите за периода на изваждане от употреба или освобождаване.

Към 31.12.2023 година е извършена оценка по справедлива стойност на инвестиционните имоти, от лицензиран оценител.

5.6 Нетекущи нематериални активи

Като нетекущи нематериални активи се отчитат активи, които отговарят на определението за нематериален актив и отговарят на критериите за отчитане на нематериални активи формулирани в МСС 38.

При първоначално признаване, отделно придобитите нематериални активи се отчитат по цена на придобиване. Цената на придобиване на всеки отделно придобит нематериален актив се състои от покупната му цена, включително вносните мита и невъзстановимите данъци върху покупката, след приспадане на търговските отстъпки и всички свързани разходи за подготовката на актива за неговото използване по предназначение.

След първоначалното признаване на отделно придобит нематериален актив той се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка. Полезният живот и амортизационният метод се преразглеждат в края на всеки отчетен период спрямо ефекта от промяна в приблизителната оценка, ако има такава и то в перспектива.

Нематериален актив се отписва при изваждането му от употреба или когато не се очакват бъдещи икономически ползи от неговото използване или изваждането му от употреба. Печалбата или загубата, произтичащи от отписването на нематериален актив, се определя като разлика между нетните приходи от изваждането му от употреба и балансовата стойност на актива, разликата се признава в печалбата или загубата, при изваждането на актива от употреба.

5.7 Амортизация

За нематериалните активи с ограничен полезен живот амортизацията се изчислява така, че да се отпише стойността на актива минус предполагаемата му остатъчна стойност за времето на полезния му икономически живот.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Средният полезен живот в години за основните групи нематериални активи, е както следва:

Група	Години
Права върху интелектуална собственост	6,6
Права за ползване на програмни продукти	3,3
Други дълготрайни нематериални активи	6,6

Нематериални активи с неопределен полезен живот не се амортизират, но са обект на преглед за обезценка. Такива активи за предприятието са оценените марки на числовите игри.

5.8 Обезценка на нефинансови активи

Имоти, машини, съоръжения или оборудване, нематериалните активи, както и инвестиционните имоти, отчитани по цена на придобиване са обект на тестване за обезценка.

Балансовата стойност на тези активи се проверява за индикация за обезценка. Когато активът е обезценен, той се отписва като разход в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход до размера на неговата очаквана възстановима стойност.

Възстановимата стойност е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба, и стойност в употреба на актив или на единица, генерираща парични потоци. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи. Ако това е така, възстановима стойност се определя за единицата, генерираща парични потоци, към която активът принадлежи.

Стойността в употреба е настоящата стойност на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат получени от тази единица. Настоящите стойности се изчисляват посредством дисконтови проценти, които се определят преди данъчно облагане и отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за единицата рискове, чиято обезценка се измерва.

Загубите от обезценка за единици, генериращи парични потоци, се разпределят първо срещу репутацията на единицата и след това пропорционално между останалите активи на единицата.

Загубите от обезценка се отчитат в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината).

Последващо увеличение във възстановимата стойност (за активи, за които са били признати загуби от обезценка в печалбата или загубата), предизвикани от промени в приблизителните оценки, се признава като приход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, до степента до която те възстановяват обезценката.

Съгласно изискванията на МСС36 към датата на изготвяне на финансовия отчет се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на имоти машини и съоръжения, инвестиционни имоти и нематериални дълготрайни активи е обезценена.

Към 31.12.2023 година е извършена оценка на инвестиционните имоти, от лицензиран оценител. Предприятието счита че за имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи няма индикации за обезценка.

5.9 Материални запаси

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Като материални запаси се отчитат основно - фишове на склад и в употреба; холограмни ролки, предметни печалби; горивни материали; резервни части и пр.

По-особен е статута на талоните за моментните лотарийни игри. По своя характер това са ценни книжа. Тяхното отчитане се осъществява на основание на Наредбата за отчитане на ценни книжа. За практическо приложение на отчитането, материално отговорните лица са задължени по тяхната номинална стойност. Представянето на материалните запаси в отчета за финансовото състояние е по цена на придобиване минус загуба от обезценка до нетна реализируема стойност.

Материалните запаси се отчитат в Отчета за финансовото състояние по по-ниската от доставната стойност или нетната реализируема стойност.

Доставна стойност включва сумата от венчки разходи по закупуването, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Потреблението на материални запаси се оценява по средно претеглена стойност.

Определянето на обезценка при материалните запаси включва процес на оценка. Балансовата стойност на материалните запаси се обезценява до нетната реализируема стойност, когато се очаква тяхната себестойност да не бъде възстановена в бъдеще.

През 2023 година не са налице условия за обезценка до нетна реализируема стойност на специфичните за предприятието „материални запаси“.

5.10 Активи и пасиви по договори с клиенти

В съответствие с МСФО 15, когато една от страните по договор с клиент е изпълнила задълженията си по договора, Предприятието представя договора в Отчета за финансовото състояние като активи по договор или пасив по договор в зависимост от връзката между дейността на Предприятието и плащането от страна на клиента.

Актив по договор с клиент се признава, ако Предприятието изпълнява задължението си, като прехвърля стоки или услуги на клиент, преди клиентът да плати възнаграждение или преди плащането да е дължимо, с изключение на сумите, които са представени като вземане по договор с клиент. Актив по договор е правото на Предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които то е прехвърлило на клиент. Този актив се оценява в съответствие с изискванията на МСФО 9. Обезценка на актив по договор с клиент се оценява и представя както обезценките на финансовите активи в съответствие с МСФО 9.

Пасив по договор с клиент се признава, ако клиентът заплаща възнаграждение или Предприятието има право на възнаграждение, което е безусловно (т.е. вземане), преди Предприятието да прехвърли стока или услуга на клиента, когато плащането е извършено или дължимо (което от двете настъпи по-рано). Пасив по договор е задължението на Предприятието да прехвърли стоки или услуги към клиент, за които е получило възнаграждение (или възнаграждението е дължимо) от клиента.

Вземането по договор с клиент е безусловно право на Предприятието да получи възнаграждението по този договор. Това право се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Предприятието отчита приходите от обичайната дейност както следва:

- Постъпленията по тиражи - следят се текущо;
- Приходите от наеми - признават се на времева база за срока на договора;

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

- Приходите се отчитат на принципа на токущо начисляване;
- Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване.

Предприятието признава приходи, за да отрази прехвърлянето на обещаните с договора стоки или услуги на клиенти, в размер, който отразява възнаграждението, на което Предприятието очаква да има право в замяна на прехвърлените стоки или услуги.

Приходите от договори с клиенти се признават на база 5-етапен модел за признаване, представен по-долу. Характера на приходите на предприятието предполага признаване в определен момент.

Идентифициране на договора - договор с клиент се отчита, когато са изпълнени всички от следните критерии:

- *договорът е одобрен от страните по него;
 - *могат да бъдат идентифицирани правата на всяка от страните по договора по отношение на стоките или услугите, които се прехвърлят;
 - *могат да бъдат идентифицирани условията на плащане за стоките или услугите, които трябва да бъдат прехвърлени;
 - *договорът има търговска същност;
- има вероятност Предприятието да получи възнаграждението, на което то има право в замяна на стоките или услугите, които ще бъдат прехвърлени на клиента.

Ако не бъдат изпълнени всички от посочените по-горе критерии, договорът не се отчита в съответствие с изискванията на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти.

Когато даден договор с клиент не отговаря на горните критерии и Предприятието получава възнаграждение от клиента, то признава полученото възнаграждение като приход само когато е настъпило някое от следните събития:

- *Предприятието няма оставащи задължения за прехвърляне на стоки или услуги към клиента и е получило цялото или почти цялото от обещаното от клиента възнаграждение, което не подлежи на възстановяване;
- *договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

Предприятието признава полученото възнаграждение като пасив, докато настъпи едно от събитията, посочени по-горе или докато критериите за признаване, изброени по-горе, бъдат изпълнени.

5.11 Финансови инструменти

5.11.1 Първоначално признаване и оценяване на финансови активи и финансови пасиви

Предприятието признава финансов актив или финансов пасив в отчета за финансовото състояние, само когато Предприятието става страна по договорните клаузи на съответния финансов инструмент. При първоначално признаване Предприятието признава всички финансови активи и финансови пасиви по справедлива стойност. Справедливата стойност на даден финансов актив/пасив при първоначалното му признаване обикновено е договорната цена. Договорната цена за финансови активи/пасиви, освен тези, които са класифицирани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включва разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването/издаването на финансовия инструмент. Разходите по сделката, направени при придобиването на финансов актив и издаването на финансов пасив, класифицирани по справедлива стойност през печалбата или загубата се отчитат незабавно като разход.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

5.11.2. Последваща оценка на финансови активи

Последващата оценка на финансовите активи зависи от тяхната класификация при първоначалното им признаване като активи.

Класификацията се определя на база бизнес модела за управление на дадения клас финансови активи и договорните характеристики на паричните потоци.

Предприятието класифицира финансовите си инструменти както следва

Финансови активи	Оригинална класификация съгласно МСС 39	Нова класификация съгласно МСФО 9	Подход на оценка
Краткосрочни търговски вземания	Кредити и вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
Търговски вземания с компонент на финансиране	Кредити и вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
Парични средства и еквиваленти	Кредити и вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
Други финансови, съдебни и присъдени вземания	Кредити и вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход

5.11.3. Обезценка на финансови активи

Моделът за обезценка „очаквани кредитни загуби“ се прилага за финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, с изключение на инвестиции в капиталови инструменти и договорни активи. Съгласно МСФО 9, загубите се измерват по една от двете бази:

- Очаквани кредитни загуби за следващите 12 месеца след датата на финансовия отчет или
- Очакваните кредитни загуби за целия срок на финансовите активи.

Първата база се прилага когато кредитния риск не е нарастнал значително от датата на първоначално признаване до датата на финансовия отчет (и кредитния риск е нисък към датата на финансовия отчет), в обратния случай се прилага втората база.

Предприятието прилага втората база за търговските вземания и договорните активи (независимо дали са със или без значителен финансов компонент). Нарастването на кредитния риск се следи и определя на база информация за рискови фактори като наличие на просрочие, значително влошаване на финансовото състояние на длъжника и други.

Размерът на загубата от обезценка, признат за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, е разликата между балансовата стойност на актива и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

Стойността на обезценката се посочва на отделен ред в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, ако в следващ период сумата на загубата от обезценката намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, преди това признатите загуби от обезценка се

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

възстановяват (или директно, или чрез коригиране на корективната сметка за търговски вземания) в печалбата или загубата. Въпреки това възстановяването не може да води до балансова стойност на финансовия актив, която да надвишава онази амортизирана стойност, която би била на датата на възстановяването, ако не е била призната загуба от обезценка.

За краткосрочни търговски вземания и други вземания, включващи съдебни и присъдени вземания се прилага опростен подход за признаване на обезценка, като се използва матрица на провизиите, базирана на очакван процент на нес изпълнение и на база на историческа информация за дни на забава.

Определянето на възстановимостта на дължимите на Предприятието суми от страна на негови клиенти, заемополучатели и др. длъжници, включва определянето на това дали са налице някакви обективни доказателства за обезценка. Лошите вземания се отписват, когато се идентифицират доколкото е възможно обезценка и несъбираемост да се определят отделно за всеки елемент. В случаите, когато този процес не е възможен, се извършва колективна оценка на обезценка. В резултат начинът, по който индивидуални и колективни оценки се извършват и сроковете отнасящи се до идентифицирането на обективни доказателства за обезценка изискват значителни преценки и може да повлияят значително на балансовата сума на вземания на датата на отчитане.

За оценка и измерване на очакваните кредитни загуби на финансовите активи, ръководството на Предприятието е възприело следните подходи:

- търговски и други вземания, вземания по лизингови договори, вземания по предоставени депозити, вземания по цесии, вземания, придобити чрез цесии и активи по договори с клиенти - опростен подход, базиран на „очакван процент на неизпълнение.
- За съдебни и присъдени вземания се прилага индивидуален подход.
- Парични средства – паричните средства на Предприятието са в банки с висок кредитен рейтинг и са достатъчно надеждни, затова евентуална загуба от обезценка би била несъществена.

5.11.4 Отписване на финансови активи

Финансов актив се отписва от Предприятието, когато договорните права върху паричните потоци от този актив падежират или когато Предприятието е прехвърлило тези права чрез сделка, при която всички съществени рискове и изгоди, произтичащи от собствеността на актива се прехвърлят на купувача. Всяко участие във вече прехвърлен финансов актив, което Предприятието запазва или създава, се отчита самостоятелно като отделен актив или пасив.

В случаите когато предприятието е запазило всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с активите, последните не се отписват от отчета за финансовото състояние (пример за такива сделки са репо сделките - продажба с уговорка за обратно изкупуване).

При сделки, при които Предприятието нито запазва, нито прехвърля рисковете и изгодите, свързани с финансов актив, последният се отписва от отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато Предприятието е загубило контрол върху него. Правата и задълженията, които Предприятието запазва в тези случаи се отчитат отделно като актив или пасив. При сделки, при които Предприятието запазва контрол върху актива, неговото отчитане в отчета за финансовото състояние продължава, но до размера определен от степента, до която Предприятието е запазило участието си в актива и носи риска от промяна в неговата стойност.

5.11.5 Последваща оценка на финансови пасиви

Последващата оценка на финансовите пасиви, зависи от това как те са били класифицирани при първоначално признаване. Предприятието класифицира финансовите си пасиви в една от следните категории:

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

5.11.6 Пасиви, отчитани по амортизирана стойност

Всички задължения, които не са класифицирани в предишната категория попадат в тази категория. Тези задължения се отчитат по амортизирана стойност посредством метода на ефективния лихвен процент.

Елементите, класифицирани като търговски и други задължения обикновено не се оценяват отново, тъй като задълженията са известени с висока степен на сигурност и уреждането е краткосрочно. В тази категория обикновено попадат следните финансови пасиви на Предприятието: търговски задължения, кредити и заеми, задължения по лизингови договори, задължения по получени депозити, задължения по цесии.

Дългосрочните задължения за изплащане на печалби над 1 година се дисконтират. Задълженията за изплащането на отложени печалби се представят по сегашна стойност на бъдещите парични плащания. Използва се най-добрата приблизителна оценка на сумата, която ще е необходима за погасяване на задължението и се дисконтират до сегашна стойност с помощта на дисконтов процент (преди данъци), който отразява текущите пазарни оценки на стойността на парите във времето и специфичните за задължението рискове.

Промените в приблизителните оценки се представят компенсирани в отчета за печалбите и загубите и другия всеобхватен доход.

5.11.7 Отписване на финансови пасиви

Предприятието отписва финансов пасив, когато договорните задължения по него се погасят, изтекът или бъдат отменени.

Разликата между балансовата стойност на отписания финансов пасив и изплатената престация се признава в печалбата или загубата.

5.11.8 Компенсиране на финансов актив и финансов пасив

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в отчета за финансовото състояние се представя нетната сума когато:

- има юридически упражняемо право да компенсира признатите суми;
- има намерение или да уреди на нетна база, или да реализира актив и едновременно с това да уреди пасив.

При счетоводното отчитане на прехвърлянето на финансов актив, който не отговаря на изискванията за отписване, Предприятието не компенсира прехвърления актив и свързания пасив.

Компенсирането на признат финансов актив и признат финансов пасив и представянето на нетната стойност се различават от отписването на финансов актив или финансов пасив.

Правото на компенсиране е юридическо право на длъжник по договор да уреди или по друг начин да елиминира цялата или част от сумата, дължима на кредитор, чрез приспадането от тази сума на сума, дължима от кредитора.

Ако има юридическо право да приспадне сума, дължима от трето лице, от сумата, дължима на кредитора, при условие че между трите страни съществува споразумение, в което ясно е

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

установено правото на длъжника да извърши компенсирането, активите и пасивите се представят компенсирано.

5.11.9 Пари и парични еквиваленти

Пари и парични еквиваленти включват пари в брой, депозити в банки и пари на път. Пари на път представляват инкасираните суми от касиер приемчици, преди да бъдат вписани в банковата сметка на Предприятието.

5.12 Собствен капитал

Български спортен тотализатор ДП, както е описано в общата информация, е създадено по специален ред и няма регистриран основен капитал по смисъла на Търговския закон.

Собственият капитал се състои от:

- Друг основен капитал
- Резерви - образувани по решение на Управителния съвет
- Финансови резултати от предходни и текущи периоди

Като друг основен капитал е записана сумата представляваща стойността на предоставеното имущество от държавата.

Резерв от последващи оценки на активи, формиран от:

- еднократна оценка на активи към 01.01.2003 година и оценка до справедлива стойност във връзка с прехода към МСС;
- оценка на справедлива стойност на ползвани в дейността имоти, към първоначалната дата на прехвърлянето им в инвестиционни имоти;
- оценка на числови лотарийни игри, извършена еднократно през 2020 година.
- оценка на инвестиционни имоти по справедлива стойност, прехвърляне на част от тях към ДМА, който се използват за собствени нужди и преквалифицирането активи за собствени нужди към инвестиционни имоти, съгласно оценка направена към 31.12.2023 година, от лицензиран оценител.

Финансовите резултати включват:

- Неразпределена, към датата на финансовия отчет натрупана печалба от предходни периоди.
- Непокрита, към датата на финансовия отчет натрупана загуба от предходни периоди.
- Печалба/загуба от периода.
- Предприятието е приело счетоводна политика да отразява корекции от промяна на счетоводна политика и фундаментални грешки чрез коригиране на салдото на неразпределената печалба / загуба от минали периоди.

5.13 Задължения по договорите за лизинг

При приемането на МСФО 16 Лизинг, Предприятието признава пасива по лизинга към 01.01.2019 година за договори за лизинг, класифицирани по-рано като оперативен лизинг, съгласно МСС 17. Пасива по лизинга е оценен по настоящата стойност на оставащите лизингови плащания, дисконтирани с диференциалния лихвен процент на лизингополучателя към 01.01.2019 година. Среднопретегленият диференциален лихвен процент, приложен към 01.01.2022 година е 2%. Същият е приложен и за 2023 година.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Договор за финансов лизинг е лизингов договор, при който се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху даден основен актив.

Като първа стъпка Предприятието анализира дали дадено споразумение представлява или съдържа лизинг, независимо че сделката може да не бъде под формата на лизинг.

(1) За да определи дали по силата на договор се прехвърля правото на контрол над използването на определен актив за даден период от време, предприятието преценява дали, през целия период на ползването му, като клиент има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на определения актив, както и правото да ръководи използването на определения актив. Ако има правото да контролира използването на определения актив само за част от срока на договора, договорът съдържа елементи на лизинг за частта от срока. Дори когато активът е определен, Предприятието няма правото да ползва определения актив, ако доставчикът има същественото право да замени актива през целия период на ползване. Правото на доставчика да замени актив е съществено само когато са изпълнени следните две условия:

доставчикът има практическата възможност да заменя алтернативни активи през целия период на ползване (например клиентът не може да попречи на доставчик да замени актива, а алтернативните активи са непосредствено достъпни на доставчика или може да бъдат получени от доставчика в рамките на разумен срок); както и доставчикът ще извлече икономически ползи от упражняване на правото си да замени актив (т.е. очаква се икономическите ползи, свързани със замяната на актива, да надвишат разходите, свързани със замяната на актива).

(2) Ако доставчикът има право или задължение да замени актива само на или след определена дата или настъпване на определено събитие, правото на замяна на доставчика не е съществено, тъй като доставчикът няма практическата възможност да заменя алтернативни активи през целия период на ползване.

(3) За да контролира използването на определен актив, Предприятието трябва да има правото да получава пряко или косвено по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване (например чрез изключително използване на актива през целия този период).

(4) Предприятието има право да ръководи използването на определен актив през целия период на ползване само ако има правото да ръководи как и с каква цел ще се използва активът през целия период на ползване или съответните решения относно начина и целта, за която ще се използва активът, са предварително определени.

Предприятието избира да не прилага изискванията на МСФО 16 за Лизингополучател по отношение на краткосрочни лизингови договори и лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност.

Предприятието като лизингополучател избира да не прилага изискванията за оперативен лизинг по МСФО 16 за лизинговите договори, чийто срок изтича в рамките на 12 месеца от датата на първоначалното прилагане. Тези лизингови договори се отчитат като краткосрочни лизингови договори и разходите, свързани с тези лизингови договори се включват при оповестяването на краткосрочните лизингови разходи в съответният годишен отчетен период.

Когато използва освобождаването, Предприятието признава свързаните с тях лизингови плащания като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор, равен на договореното месечно възнаграждение.

Когато не са приложими условията освобождаване, на началната дата Предприятието признава актива с право на ползване и пасива по лизинга.

На началната дата пасива по лизинга се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ*за годината, приключваща на 31 декември 2023*

определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, лизингополучателят използва диференциалния лихвен процент на лизингополучателя. Включват се:

- фиксиран плащания, минус подлежащите на получаване стимули по лизинга;
- променливи лизингови плащания, зависещи от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата
- суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност;
- цената на упражняване на опция за покупка, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция; и
- плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на лизингополучателя.

След началната дата актива с право на ползване се оценява посредством модел на цената на придобиване - цена на придобиване, минус всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка и коригиран спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга. Амортизационната политика по отношение на амортизируемите основни активи, предмет на оперативен лизинг, е както обичайната амортизационна политика, описана в Глава V, Раздели I, II и III.

След началната дата предприятието преоценява пасива по лизинга, за да отрази промените в лизинговите плащания. Предприятието признава сумата на преоценката на пасива по лизинга като корекция на актива с право на ползване. Ако обаче балансовата стойност на актива с право на ползване е намалена до нула и има по-нататъшно намаляване в оценката на пасива по лизинга, предприятието признава остатъчна сума на преоценката в печалбата или загубата.

Предприятието представя в отчета за финансовото състояние или оповестява в пояснителните приложения активите с право на ползване, отделени от другите активи и пасивите по лизинга, отделени от другите пасиви в баланса. В отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход предприятието представя лихвените разходи за пасиви по лизинга отделно от амортизационните отчисления за активите с право на ползване

По отношение на лизинговите договори, класифицирани като финансов лизинг съгласно МСС 17, балансовата стойност на актива с право на ползване и пасива по лизинга към датата на първоначалното прилагане е балансовата стойност на актива и пасива по лизинга, измерена непосредствено преди тази дата съгласно МСС 17. За тези лизингови договори Предприятието отчита актива с право на ползване и пасива по лизинга съгласно МСФО 16 от датата на първоначалното прилагане.

При прилагането на МСФО 16 за първи път, Предприятието е използвало следните практически целесъобразни мерки:

- приложен е един дисконтов процент за портфейл от лизингови договори със сходни характеристики;
- използвана е оценка дали лизинговите договори са обременяващи съгласно МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, непосредствено преди датата на първоначалното прилагане като алтернатива на провеждането на преглед за обезценка;
- като краткосрочни лизингови договори са отчетени лизинговите договори, чийто срок изтича в рамките на 12 месеца от датата на първоначалното прилагане;
- изключени са първоначалните преки разходи от оценката на актива с право на ползване към датата на първоначалното прилагане;
- използвана е последваща оценка, при определянето на срока на лизинговия договор, при договори съдържащи опции за удължаване или прекратяване.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023**5.14 Дългосрочни задължения за изплащане на печалби**

Предприятието е приело политика да дисконтира задълженията си във връзка с изплащане на печалби от типа на Джакпот над 1 година. Задълженията за изплащането на отложени печалби се представят по сегашна стойност на бъдещите парични плащания. Използва се най-добрата приблизителна оценка на сумата, която ще е необходима за погасяване на задължението и се дисконтират до сегашна стойност с помощта на дисконтов процент (преди данъци), който отразява текущите пазарни оценки на стойността на парите във времето и специфичните за задължението рискове.

Промените в приблизителните оценки се отразяват в Отчета за печалбите и загубите и другия всеобхватен доход.

5.15 Задължения към персонала

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Предприятието се основават на разпоредбите на Кодекса на труда (КТ) и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на настия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ) и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено в чл. 6 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд "ТЗПБ", която е диференцирана за различните предприятия от 0.4% до 1.1% в зависимост от икономическата дейност на предприятието, като за БСТ ДП в периода 01.01.2023-31.12.2023 година вноската е в размер на 0.5%.

Към Предприятието няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от предприятието в качеството му на работодател се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор следните обезщетения:

- неспазено предизвестие - за периода на неспазеното предизвестие;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни и др. - една брутна месечна работна заплата;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест — в размер на brutното възнаграждение на работника за два месеца при условие, че има най-малко пет години трудов стаж и не е получавал обезщетение на същото основание;

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

- при пенсиониране - от 3 до 10 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в Предприятието;
- за неизползван платен годишен отпуск - за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия), се признават като разход в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, като текущо задължение (след припадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет Предприятието прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск.

5.15.1 Доходи на персонала при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда, работодателят е задължен да изплаща на лица от персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в съответното предприятие може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифициран актюер за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние.

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текуществото на персонала и нивата на смъртност.

Актюерските изчисления са направени при следната дефиниция на обезщетения при пенсиониране: при прекратяване на трудовото правоотношение поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, служителят има право на обезщетение от работодателя в размер на брутното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, а ако е работил непрекъснато в Български спортен тотализатор ДП през последните 10 години от трудовия му стаж - на обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца.

При изчисляване на задължението на работодателя е използван кредитен метод на прогнозните единици (credit unit method). Допълнително в модела са използвани параметри, определени на база на най-добрите предположения (best estimate assumptions) относно:

- Очакваната смъртност на работещите лица;
- Средногодишния процент на отпадания на работещите лица - поради уволнение, съкращение или напускане по взаимно съгласие;
- Очакван процент на ежегодно нарастване на заплатите;
- Дисконтиращ лихвен процент.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023**5.16 Данъчни задължения**

Съгласно националното данъчно законодателство Част пета, Глава тридесет и втора Данък върху хазартната дейност от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), предприятието подлежи на специфично облагане, свързано с данъчно облагане на организаторите на хазартни игри. За основната си дейност Предприятието плаща държавна такса в размер на 15 на сто върху стойността на направените залози за всяка игра, съгласно чл. 30, ал. 3 от Закона за хазарта и в размер на 20 на сто върху разликата между стойността на направените залози и изплатените печалби за онлайн залаганията, съгласно чл. 30, ал. 4 от Закона за хазарта.

Предприятието е сключило договори за оперативен лизинг, като отдава под наем някои сгради. За целите на ЗКПО тази дейност се облага с корпоративен данък. Това се отнася за всички други сделки по Търговския закон.

Данъците за текущите и предходните данъчни периоди се признават като задължение до размера, до който не са платени. Ако вече платените данъци от печалбата за текущите и предходните периоди надвишават дължимата сума за тези периоди, превишението се признава за актив

5.17 Свързани лица и сделки между тях

Предприятието спазва изискванията на МСС 24 Оповестяване на свързаните лица.

Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без разлика на това, дали се прилага някаква цена.

Свързаните лица на Предприятието включват собственикът в лицето на държавата и ключовия управленски персонал.

В рамките на нормалната дейност могат да бъдат осъществявани редица сделки между свързаните лица. Ако не е изрично упоменато, се счита, че транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Поради спецификата на дейността на БСТ ДП такива сделки не са извършвани.

5.18 Отчет за паричните потоци

Приетата политика за отчитане и представяне на паричните потоци е по косвения метод, при спазване на изискванията на МСС 7 Отчети за паричните потоци.

Поради съществеността на информацията, произтичаща от спецификата на дейността на БСТ ДП и за по-доброто разбиране на финансовите отчети от техните потребители, се въвеждат допълнителни статии на лицевата част на Отчета за паричните потоци с отделно посочване на:

- Корекции за намаление (увеличение) на вземания от касиер приемници
- Корекции за увеличение (намаление) на джакпот
- Корекции за увеличение (намаление) по неизплатени печалби
- Корекции за увеличение (намаление) на задължения към участници

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Оперативна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

В статия парични потоци, свързани с търговски контрагенти, са отнесени всички постъпления и плащания на предприятието свързани с основната му дейност:

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

- постъпления и плащания от клиенти и доставчици
- предоставени и получени аванси
- получени суми от организирани игри и плащания на печалби
- платени и получени суми от застрахователни организации

Някои сделки, като например продажбата на дадено оборудване, могат да донесат печалбата или загубата, която се включва в признатата печалбата или загубата. Паричните потоци, които са свързани с подобни сделки представляват парични потоци от инвестиционна дейност.

Паричните плащания за придобиване на активи за отдаване под наем и впоследствие държане за продажба, са парични потоци от оперативна дейност. Паричните постъпления от наеми и последващи продажби на такива активи също са парични потоци от оперативни дейности.

5.19 Отчет за промените в собствения капитал

Приета е счетоводна политика да се изготвя отчета чрез включване на:

- Нетна печалба и загуба за периода
- Салдото на неразпределената печалба, както и движенията за периода

Всички статии на приходи или разходи, печалба или загуба, които в резултат на действащите МСС се признават директно в собствения капитал.

Кумулативен ефект от промените в счетоводна политика и фундаментални грешки в съответствие с МСС 8.

Настъпилите промени в резултат на всички изменения по всички елементи на собствения капитал.

5.20 Условни активи и пасиви

Условните пасиви представляват възможни задължения, възникващи от минали събития, чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития не изцяло в рамките на контрола на юридическото лице. Те не се признават защото не е вероятно, че изходящ поток от ресурси ще бъде необходим за покриване на задължението и сумата на задължението не може да бъде оценена с достатъчна надеждност.

Неизбежно определянето на условен пасив изисква значителни преценка от страна на ръководството.

Предприятието не признава условни активи. Същите обикновено възникват от непланирани или други неочаквани събития, които пораждаят възможност в Предприятието да постъпи входящ поток за икономически ползи. Условните активи не се признават във финансовите отчети, тъй като това може да има за резултат признаването на доход, който може никога да не бъде реализиран.

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурности в приблизителните оценки към датата на баланса, и за които съществува значителен риск, че биха могли да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, се посочват в събития след края на отчетния период.

5.21 Събития след края на отчетния период

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Разграничават се два вида събития:

- такива, които доказват условия, съществували към края на отчетния период (коригиращи събития след края на отчетния период);
- такива, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период (некоригиращи събития след края на отчетния период);

Предприятието коригира сумите, признати във финансовите отчети, за да отрази коригиращите събития след края на отчетния период и осъвременява оповестяванията.

Предприятието не коригира сумите, признати във финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след края на отчетния период. Когато некоригиращите събития след края на отчетния период са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения

Предприятието оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие след края на отчетния период:

- естеството на събитието;
- оценката на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Допълнителна информация към статията на финансовия отчет

1 Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

1.1 Приходи

1.1.1 Нетни приходи от продажби

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от договори с клиенти за продажби от хазартни игри, в т.ч.:		
<i>Приходи от числови игри</i>	394 110	337 543
<i>Приходи от талонни игри</i>	224 076	200 502
	<u>170 034</u>	<u>137 041</u>
	<u>394 110</u>	<u>337 543</u>

1.1.2 Други приходи

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от непотърсени печалби	1 850	1 069
Приходи от социална дейност Велинград	695	689
Приходи от наеми	389	313
Други приходи от социална дейност	-	57
Приходи от продажба на стоки	57	-
Приходи от продажба на ДМА	-	1
Приходи от преоценка дълготрайни активи	2 059	-
Други приходи	<u>51</u>	<u>13</u>
	<u>5 101</u>	<u>2 142</u>

1.1.3 Приходи от безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Предприятието е получило компенсации, чрез търговците на електро енергия, в качеството си на небитов краен клиент в размер на 61 хил. лв. през 2023 година и 813 хил. лв. през 2022 година.

1.1.4 Дисконтиране на задължения към участници джакпот, нетно

Използва се най-добрата приблизителна оценка на сумата, която ще е необходима за погасяване на задължението и се дисконтират до сегашна стойност с помощта на дисконтов процент (преди данъци), който отразява текущите пазарни оценки на стойността на парите във времето и специфичните за задължението рискове. Дисконтовия процент според данни на БНБ за потребителските кредитите през последните 5 години към 31.12.2023 година е 5.5984%

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от дисконтиране на задължения към участници джакпот, нетно	<u>4 111</u>	<u>604</u>
	<u>4 111</u>	<u>604</u>

1.1.5 Финансови приходи

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
 за годината, приключваща на 31 декември 2023

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от Лихви	239	-
	<u>239</u>	<u>-</u>

1.2 Разходи**1.2.1 Разходи за материали**

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Холограмни ролки	960	1 148
Хигиенни материали	44	67
Материални активи ММП	-	110
Горивни и смазочни материали	349	370
Финшове	299	306
Материали за поддръжка и ремонт	273	178
Рекламни материали	272	163
Офис материали и консумативи	91	162
Други материали	35	153
	<u>2 323</u>	<u>2 657</u>

1.2.2 Разходи за външни услуги

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Реклама	11 288	6 954
Разходи по договори за набиране на постъпления	4 533	4 114
Ел. енергия и вода	1 068	1 978
Инкасо	955	926
Абонаменти	-	386
Съобщителни, пощенски услуги, интернет	584	532
Граждански договори	237	303
Охрана	442	380
Наем помещения, съгласно закон (МСФО 16)	49	25
Ремонти сгради	102	57
Семинари и обучение	13	82
Наети активи компютърна техника	-	145
Ремонт автомобили	66	77
Консултантски, правни, одит и други услуги	158	128
Застраховки	62	98
Разходи за поддръжка софтуер	665	2
Отопление	52	53
Административни такси	347	34
Гаранционно обслужване	-	16
Транспортни разходи	-	8
Патент	3	7
Други	289	207
	<u>20 913</u>	<u>16 512</u>

1.2.3 Разходи за амортизация

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Амортизации на дълготрайни материални активи	2 107	2 090
Амортизации на нематериални активи	80	471
Амортизации на активи с право на ползване	893	315
	<u>3 080</u>	<u>2 876</u>

1.2.4 Разходи за персонала

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Възнаграждения	29 939	24 408
<i>в т.ч. разходи по неизползвани отпуски</i>	156	281
<i>в т.ч. разходи по актоерски доклад, нетно</i>	(176)	(11)
Социални осигуровки	5 447	4 363
<i>в т.ч. разходи по неизползвани отпуски</i>	30	52
Социални разходи УМЦ Велинград	-	1 451
	<u>35 386</u>	<u>30 228</u>

1.2.5 Разходи за печалби на участници в хазартни игри

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Печалби на участници в хазартни игри	206 240	176 551
	<u>206 240</u>	<u>176 551</u>

Съгласно чл. 14, ал.1, т.1 от Закона за хазарта постъпленията от хазартните игри, с изключение на залаганя върху резултати от спортни състезания и надбягвания с коне и кучета и игри онлайн в игрално казино, организирани от "Български спортен тотализатор" ДП, се разпределят за изплащане на печалби на участниците в хазартните игри - не по-малко от 50 на сто от постъпленията.

1.2.6 Държавни такси чл.30, ал.3 и ал.4 от ЗХ

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Държавна такса по чл.30, ал.3 – тото игри - офлайн	32 151	28 517
Държавна такса по чл.30, ал.4 – тото игри - онлайн	1 579	1 410
Държавна такса по чл.30, ал.3 – моментни лотарийни игри	25 505	20 670
	<u>59 235</u>	<u>50 597</u>

Съгласно националното данъчно законодателство Част пета, Глава тридесет и втора Данък върху хазартната дейност от ЗКПО, Предприятието подлежи на специфично облагане. За основната си дейност Предприятието плаща държавна такса в размер на 15 на сто върху стойността на направените залози за всяка игра, съгласно чл.30, ал.3 от Закона за хазарта и в размер на 20 на сто върху разликата между стойността на направените залози и изплатените печалби за онлайн залаганята, съгласно чл.30, ал.4 от Закона за хазарта.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023
1.2.7 Други разходи

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за отпечатване на талони	10 649	9 072
Разходи за спонсорство и дарения	429	232
Разходи за данъци и такси	324	627
Представителни разходи	126	158
Държавни такси	-	127
Разходи за командировки	69	70
Разходи за брак	26	37
Други разходи	262	75
	11 885	10 398

1.2.8 Суми с корективен характер

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Балансова стойност на продадените стоки и активи	50	48
	50	48

1.2.9 Финансови разходи

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Лихвен разход по МСФО 16 Лизинг	98	55
Разходи за лихви, съгласно актюерска оценка	96	82
Отрицателни курсови разлики	1	-
Банкови такси	222	381
	417	518

1.2.10 Разход за данъци

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Корпоративен данък	285	288
Разход за данък	285	288

Освен основната си хазартна дейност, която се облага съгласно Закона за хазарта, Предприятието се облага с корпоративен данък в размер на 10 на сто. За изчисляване размера на отсрочените данъци е ползвана ставка 10 на сто, която се очаква да е валидна при обратното проявление.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
 за годината, приключваща на 31 декември 2023

1.2.11 Вноски, съгласно Закона за хазарта и Устройствения правилник

Съгласно чл.14, ал.1 от Закона за хазарта, Постъпленията от хазартните игри, с изключение на залагания върху резултати от спортни състезания и надбягвания с коне и кучета и игри онлайн в игрално казино, организирани от Държавно предприятие "Български спортен тотализатор", се разпределят за:

1. изплащане на печалби на участниците в хазартните игри - не по-малко от 50 на сто от постъпленията;
2. заплащане на таксите по чл. 30, ал. 3 и 4, съответно за заплащане на корпоративен данък за игрите, организирани онлайн;
3. издръжка, инвестиции и развитие на Държавно предприятие "Български спортен тотализатор" - до 20 на сто от постъпленията;
4. физическо възпитание и спорт, както и за култура - остатъка от постъпленията от хазартните игри, след приспадане на сумите по т. 1, 2 и 3.

И съгласно чл.31, ал.1 от Устройствения правилник на БСТ ДП - Министерът на младежта и спорта съгласувано с министъра на финансите утвърждава по предложение на управителния съвет схеми за разпределение на постъпленията от игрите, организирани от "Български спортен тотализатор" ДП.

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Вноски, съгласно Закон за хазарта и Устройствен правилник	49 812	42 886
	<u>49 812</u>	<u>42 886</u>

1.2.12 Актюерски загуби

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Признати актюерски печалби/загуби	(14)	32
	<u>(14)</u>	<u>32</u>

Съгласно МСС 19 Доходи на наети лица, Предприятието оповестява актюерските печалби/загуби в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в Друг всеобхватен доход.

1.2.13 Разходи за Обезценка на дълготрайни активи

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Признати разходи за обезценка на дълготрайни активи	1 438	-
	<u>1 438</u>	<u>-</u>

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
 за годината, приключваща на 31 декември 2023

2 Отчет за финансовото състояние
2.1. Имоти, съоръжения, машини и оборудване

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	МПС	Активи с право на ползване	Активи в процес на изграждане	Други активностопански инвентар	Ликвидация на ИСМО	Общо
Отчетна стойност									
Салдо на 01.01.2022	1 708	18 717	21 594	2 573	3 521	16	1 774	6	49 909
Постъпили	-	140	131	202	-	-	45	-	518
Излезли от употреба	-	(23)	(55)	-	(370)	-	(18)	(4)	(470)
Общо увеличения/намаления за периода	-	117	76	202	(570)	-	27	(4)	48
Салдо към 31.12.2022	1 708	18 834	21 670	2 775	3 151	16	1 801	2	49 957
Постъпили	132	370	60	-	2 204	-	3	-	2 769
Излезли от употреба	-	(55)	(135)	(14)	-	-	(16)	-	(220)
Общо увеличения/намаления за периода	132	315	(75)	(14)	(2 204)	-	(13)	-	1 549
Салдо към 31.12.2023	1 840	19 149	21 595	2 761	5 355	16	1 788	2	52 506
Амортизация и обезценка									
Салдо на 01.01.2022	-	(5 322)	(14 596)	(1 723)	(704)	-	(1 151)	-	(23 496)
Амортизация за годината	-	(413)	(1 525)	(182)	(315)	-	(73)	-	(2 508)
Амортизация на излезли от употреба	-	9	55	-	-	-	17	-	81
Общо увеличения/намаления за периода	-	(404)	(1 470)	(182)	(315)	-	(56)	-	(2 427)
Салдо към 31.12.2022	-	(5 726)	(16 066)	(1 905)	(1 019)	-	(1 207)	-	(25 923)
Амортизация за годината	-	(415)	(1 448)	(181)	(893)	-	(63)	-	(3 000)
Амортизация на излезли от употреба	-	17	134	15	1 019	-	15	-	1 200
Общо увеличения/намаления за периода	-	(398)	(1 314)	(166)	126	-	(48)	-	1 800
Салдо към 31.12.2023	-	(6 124)	(17 380)	(2 071)	(893)	-	(1 255)	-	(27 723)
Балансова стойност									
Балансова стойност към 31.12.2022	1 708	13 108	5 604	70	2 132	16	594	2	24 034
Балансова стойност към 31.12.2023	1 840	13 025	4 215	690	4 462	16	533	2	24 783

Към 31.12.2023 година стойността на активите без акт за собственост е незначителна.

Към 31.12.2023 година предприятието е извършило преглед на активите, включени в имоти, машини и съоръжения и оборудване, като не са установени условия за тяхната обезценка.

С цел прозрачност и всеобхватност на нетекущите активи на Предприятието, в таблицата са включени с балансова стойност и начислени амортизации имоти, съоръжения, машини и оборудване, използвани в дейността на УМЦ Велинград. Стойността на амортизацията, принадлежаща на УМЦ Велинград за 2023 година е 89 хил. лв., а за 2022 година е 90 хил. лв.

Към 31 декември 2023 г. отчетната стойност на напълно амортизирани имоти, съоръжения, машини и оборудване, които са в употреба е равна на 6 157 хил. лв. Към 31 декември 2022 г. отчетната стойност на напълно амортизирани имоти, съоръжения, машини и оборудване, които са в употреба е равна на 5 684 хил. лв.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

2.2. Инвестиционни имоти

	Земни	Сгради	Общо
Отчетна стойност			
Салдо на 01.01.2022	2 363	7 173	9 536
Постъпили	-	2	2
Отписани инвестиционни имоти	-	(5)	(5)
Общо увеличения/намаления за периода	-	(3)	(3)
Салдо към 31.12.2022	2 363	7 170	9 533
Постъпили		43	43
Приход от последваща оценка		1 987	1 987
Отписани инвестиционни имоти	(72)	(201)	(273)
Разход от последваща оценка		(1 438)	(1 438)
Общо увеличения/намаления за периода	(72)	391	319
Салдо към 31.12.2023	2 291	7 561	9 852
Амортизации			
Салдо към 01.01.2022	-	-	-
Салдо към 31.12.2022	-	-	-
Салдо към 31.12.2023	-	-	-
Балансова стойност към 31.12.2022	2 363	7 170	9 533
Балансова стойност към 31.12.2023	2 291	7 561	9 852

Съгласно взето решение от Ръководството, неизползваемите активи и тези, които са отдадени под наем са класифицирани като инвестиционни имоти. Към 31.12.2023 година е направена оценка на справедливата пазарна стойност на инвестиционните имоти на Български спортен тотализатор ДП, като същата е извършена съгласно изискванията на Международните стандарти за оценяване (IVS) и добрата оценителска практика. Съгласно счетоводната политика на Предприятието, при липса на много съществени индикатори за промяна, преоценките се правят на всеки три години.

Постъпилите през периода 22 хил. лв. са чрез закупуване, а 21 хил. лв. са прехвърлени от дълготрайни активи сгради.

Излезлите през периода 72 хил. лв. са прехвърлени към дълготрайни активи земи, 193 хил. лв. са прехвърлени към дълготрайни активи сгради и преместваеми тотопунктове, а 8 хил. лв. е стойността на бракуваните инвестиционни имоти.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

2.3. Нематериални активи

	Компютърен софтуер	Патенти, лицензи и други права, услуги и оперативни права	Търговска марка	Други активи	Общо
Отчетна стойност					
Салдо на 01.01.2022	5 589	581	66 211	4	72 385
Постъпили	35	-	-	-	35
Общо увеличения/намаления за периода	35	-	-	-	35
Салдо към 31.12.2022	5 624	581	66 211	4	72 420
Постъпили	83				83
Излезли от употреба	(6)				(6)
Общо увеличения/намаления за периода	77				77
Салдо към 31.12.2023	5 701	581	66 211	4	72 497
Амортизация					
Салдо на 01.01.2022	(5 333)	(251)	-	(4)	(5 588)
Амортизация за годината	(284)	(186)	-	-	(470)
Общо увеличения/намаления за периода	(284)	(186)	-	-	(470)
Салдо към 31.12.2022	(5 617)	(437)	-	(4)	(6 058)
Амортизация за годината	(6)	(74)			(80)
Амортизация на излезли от употреба	5				5
Общо увеличения/намаления за периода	(1)	(74)			(75)
Салдо към 31.12.2023	(5 618)	(511)		(4)	(6 133)
Балансова стойност към 31.12.2022	7	144	66 211	-	66 362
Балансова стойност към 31.12.2023	83	70	66 211		66 364

Нетекущите нематериални активи, които са напълно амортизирани, продължават да се ползват в дейността на предприятието.

Към 31 декември 2023 г. отчетната стойност на напълно амортизирани нематериални активи, които са в употреба е равна на 747 хил. лв. Към 31 декември 2022 г. отчетната стойност на напълно амортизирани нематериални активи, които са в употреба е равна на 5 682 хил. лв. Заведените като търговска марка числови лотарийни игри не се амортизират.

2.4. Текущи материални запаси

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Талони за талонни игри	3 965	3 579
Холограмни ролки	209	190
Фишове	195	166
Предметни печалби	8	13
Горива и смазочни материали	16	16
Резервни части терминали	-	3
Стоки	13	15
Други материали, в т.ч. МЗ Велинград	357	366
	4 763	4 348

Комисии от специалисти в предприятието, назначени със заповед № 254 от 12.10.2023 година, са извършили преглед на наличните материални запаси към 31 декември 2023 година, за да преценят дали са налице условия за обезценка до нетна реализируема стойност, съгласно изискванията на МСС 2 Материални запаси. В резултат на този преглед е установено, че наличните към 31 декември 2023 година материални запаси не включват наличности, за които нетната реализируема стойност е по-ниска от отчетната им стойност.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
 за годината, приключваща на 31 декември 2023

2.5. Текущи търговски и други вземания

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания от касиер приемчици	4 137	381
Вземания по съдебни спорове, нетно в т.ч.	275	191
<i>Вземания по съдебни спорове</i>	849	765
<i>Обезценка на вземания по съдебни спорове</i>	(574)	(574)
Вземания от продажби, нетно в т.ч.	11	49
<i>Вземания от продажби по договори с клиенти</i>	27	65
<i>Обезценка на вземания от продажби</i>	(16)	(16)
Вземания по предоставени аванси	2 910	976
Други краткосрочни вземания, нетно в т.ч.	271	223
<i>Вземания по липси и начети</i>	214	246
<i>Предплатени разходи</i>	225	150
<i>Други краткосрочни вземания</i>	7	2
<i>Обезценки на други вземания</i>	(175)	(175)
	<u>7 604</u>	<u>1 820</u>

БСТ ДП няма предоставени и договорени кредити от външно финансиране. Вземанията отразени в баланса са предимно от собствения персонал. Предоставените им суми са за изплащане на печалби на участници. През 2023 година и 2022 година предприятието не е извършвало обезценка на текущите търговски и други вземания.

2.6. Парични средства

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в брой в т.ч.	161	191
<i>В лева</i>	160	190
<i>Във валута</i>	1	1
Парични средства в разплащателни сметки в т.ч.	99 054	72 080
<i>В лева</i>	99 034	72 060
<i>Във валута</i>	20	20
Парични еквиваленти	<u>9 196</u>	<u>5 698</u>
	<u>108 411</u>	<u>77 969</u>

Паричните еквиваленти включват суми, инкасирани от касиер приемчици, преди да бъдат внесени в банкова сметка на Предприятието.

Притежаваните от Предприятието парични средства във валута, са оценени по заключителния курс на БНБ към 31.12.2023 година.

2.7. Основен капитал

Български спортен тотализатор ДП, както е описано в общата информация е създадено по специален ред и няма регистриран капитал. Сумата, предоставена като имущество от държавата в размер на 4 171 хил. лв., се отчита като друг основен капитал.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

2.8. Резерви

	Резерв от последващи оценки на активи	Актюерски печалби/загуби	Други резерви	Общо резерви
Резерви към 01.01.2022	77 377	(471)	(175)	76 731
Увеличения от:	62	-	-	62
Други	62	-	-	62
Намаления от:	(4)	32	-	28
Други	(4)	32	-	28
Резерви към 31.12.2022	77 435	(439)	(175)	76 821
Увеличения от:	45			45
Други	45			45
Намаления от:	(435)	(14)		(449)
Други	(435)	(14)		(449)
Резерви към 31.12.2023	77 045	(453)	(175)	76 417

Преоценъчният резерв е възникнал в резултат на извършвани преоценки на активи до 01.01.2002 година по действащото законодателство, еднократна оценка на активи към 01.01.2003 година, оценка на инвестиционните имоти към 31.12.2023 година, оценка до справедлива стойност във връзка с прехода към МСС, както и оценка на числовите игри през отчетната 2021 година. През 2023 година преоценъчния резерв е увеличен с 45 хил. лв. от оценка на имот и е намален с 435 хил. лв., в резултат на прехвърляне на активи от инвестиционни имоти.

Резервите включват и актюерската печалба/загуба за текущия и предходни периоди върху задължението на Предприятието за изплащане на дефинирани доходи на персонала. Изменението от актюерски печалби/загуби е представено като друг всеобхватен доход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

2.9. Финансов резултат

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо печалба/(загуба)	(17 466)	(25 013)
Счетоводен резултат след данъци печалба/(загуба)	12 558	7 543
Корекция на грешка	(2 057)	-
Прехвърляне на преоценъчен резерв в неразпределена печалба	435	4
Натрупан счетоводен резултат печалба/(загуба)	(6 530)	(17 466)

Финансовият резултат от дейността на Предприятието за 2023 година след данъци е печалба в размер на 12 558 хил. лв., като данъчното облагане се извършва съгласно приложимото данъчно законодателство и спецификата на дейността на Предприятието. Към 31 декември 2023 година натрупаните финансови резултати на Предприятието са загуби в размер на 6 530 хил. лв.

През 2023 г. е направен анализ на Актива с право на ползване (АПП) за минали отчетни периоди и текущата финансова година. След оценка на лизинговите договори са взети коригиращи счетоводни записвания и са изравнени стойностите на:

- АПП по оценка;
- балансова стойност на АПП;
- разходи за амортизации и лихви.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Взета е коригираща операция по сметка неразпределена печалба от минали години, за да се представи коректната стойност на пасива по МСФО 16 в увеличение с 2 057 хил. лв.

2.10. Нетекущи търговски и други задължения

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Задължения към участници в хазартни игри	72 587	73 785
Задължения по наети активи с право на ползване	<u>3 289</u>	<u>76</u>
	<u>75 876</u>	<u>73 861</u>

Предприятието е приело политика да дисконтира задълженията си във връзка с изплащане на печалби над 1 година. Задълженията за изплащането на отложени печалби се представят по сегашна стойност на бъдещите парични плащания. Използва се най-добрата приблизителна оценка на сумата, която ще е необходима за погасяване на задължението и се дисконтират до сегашна стойност с помощта на дисконтов процент (преди данъци), който отразява текущите пазарни оценки на стойността на парите във времето и специфичните за задължението рискове. За 2023 година ефективния лихвен процент е 5.5984%, а ефекта от промяната му всяка година се третира като промяна в счетоводната приблизителна оценка и се отразява като корекция в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, съгласно МСС8.

2.11. Нетекущи задължения към персонала

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Задължения за други дългосрочни доходи на наети лица по актюерска оценка	<u>2 691</u>	<u>2 756</u>
	<u>2 691</u>	<u>2 756</u>

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Задължения дефинирани доходи към 1 януари	2 756	2 717
Разходи за лихви	96	81
Разходи за текущ стаж	420	306
Разходи за минал стаж	-	80
Изплатени суми за пенсионирани през годината	(595)	(396)
Актюерска (печалба) загуба	<u>14</u>	<u>(32)</u>
Задължения за дефинирани доходи към 31 декември	<u>2 691</u>	<u>2 756</u>

Сумата на задължението е определена на база на актюерска оценка, базирана на допускания за смъртност, инвалидност, вероятност за напускане, ръст на заплатите и други.

Настоящата стойност на задължението е изчислена при прилагане на дисконтов фактор в размер на 3.5% годишно. Прието е бъдещо увеличение на възнагражденията от 4% за първите три години и на 2% след третата година, като е съобразено с очаквания процент на инфлация.

Демографските допускания са свързани с вероятността лицата да отпаднат преди пенсиониране по различни причини: оттегляне, съкращаване на щат, заболяване, смърт, инвалидизиране и др. Те се базират на статистическа информация за населението на страната и са приложени към структурата на персонала по пол и възраст към момента на извършване на оценката

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

Анализ на чувствителността

Промени в значими актюерски предположения

В хиляди лева

Лихвен процент

Ефект на промяна на провизията, заделена към 31.12.2023 г. за задължението за обезщетение при пенсиониране	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
	(88)	96
Промяна в степените на отпаданията	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
Ефект на промяна на провизията, заделена към 31.12.2023 г. за задължението за обезщетение при пенсиониране	(103)	111
Ръст на брунтата работна заплата	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
Ефект на промяна на провизията, заделена към 31.12.2023 г. за задължението за обезщетение при пенсиониране	95	(89)

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефиширани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

2.12. Текущи търговски и други задължения

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения към участници спечелили джакпот (текуща част)	31 877	14 045
Задължения към Министерство на младежта и спорта	11 812	6 886
Задължения за набиране на джакпот	-	5 711
Задължения по чл.30 от ЗХ към НАП	6 367	4 994
Задължения по неизплатени печалби	9 438	3 647
Задължения по начислени разходи	-	653
Задължения по гаранции и депозити	1 311	1 136
Задължения по доставки	1 760	1 616
Задължения по активи с право на ползване	1 064	-
Задължения по предплатени приходи	410	646
Други краткосрочни задължения	110	223
	<u>64 149</u>	<u>39 557</u>

Представените задължения към участниците е сумата по договорените споразумения, която е дължима за следващите 12 месеца и не е дисконтирана.

2.13. Задължения към персонала

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения към персонала	3 641	3 202
<i>в т.ч. задължения по неизползвани отпуски</i>	1 408	1 227
Задължения към осигурители	1 120	971
<i>в т.ч. задължения по неизползвани отпуски</i>	262	226
	<u>4 761</u>	<u>4 173</u>

Средносписъчният брой на персонала за 2023 година е 1 365 бр. (2022 година е 1 275 бр.)

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

2.14. Данъчни задължения

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения данък върху доходите на физическите лица	89	78
Задължения данък върху социалните разходи	67	52
Задължения за корпоративен данък	35	40
Задължения за данък върху представителните разходи	11	16
Задължения данък върху добавената стойност	7	6
Задължения за други данъци	33	1
	<u>242</u>	<u>193</u>

3 Други оповестявания

3.1. Оповестяване на свързаните лица и сделките с тях

Предприятието оповестява следните свързани лица:

Собственик на капитала на предприятието упражняващ контрол е Министерство на младежта и спорта и ключовия управленски персонал.

Начислените разходи за вноски към Министерство на младежта и спорта на основание Устройственият правилник на Български спортен тотализатор ДП и Закона за хазарта за 2023 година са 49 812 хил. лв., а за 2022 година са 42 886 хил. лв.

Задълженията на Български спортен тотализатор ДП към Министерство на младежта и спорта за 2023 година възлизат на 11 812 хил. лв., а за 2022 година 6 886 хил. лв.

Общата сума на начислените възнаграждения на ключов ръководен персонал на Предприятието, включена в разходите за персонала за 2023 година, възлиза на 409 хил. лв., а за 2022 година е 351 хил. лв.

3.2. Отчитане по сегменти

Предприятието за 2023 година не отчита сегментна информация. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват, като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите.

3.3. Цели и политика за управление на финансовия риск

При осъществяване на своята текуща, инвестиционна и финансова дейност, Предприятието е изложено на следните финансови рискове:

- Кредитен риск: възможността длъжник да не изплати задълженията си - изцяло или частично - или да не го изплати своевременно, предизвиквайки по този начин загуба за Предприятието;
- Ликвиден риск: рискът Предприятието да няма или да не е в състояние да набави парични средства, когато са необходими и поради това да срещне трудности при изпълнение на своите финансови задължения;

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

• Пазарен риск: рискът определен финансов инструмент да претърпи колебания по отношение на справедливата стойност или на бъдещите парични потоци в резултат на колебания на пазарните цени. Всъщност Предприятието е изложено на три компонента на пазарния риск:

- Лихвен риск;
- Валутен риск;
- Риск от промяна в цената на собствения капитал.

За ефективно управление на тези рискове е разработен проект на Стратегия за управление на риска, която е в съответствие с основните цели на предприятието. Основните насоки на тази стратегия е да се определят краткосрочните и дългосрочните цели и действия, които трябва да се предприемат, за да се управляват различните видове риск, пред които е изправено предприятието.

Основните насоки на политиката по отношение на финансовите рискове са следните:

- Минимизиране на лихвения риск, валутния риск и ценовия риск за всички видове сделки.
- Всички дейности по управление на финансовия риск се осъществяват и контролират на централно ниво;
- Всички дейности по управление на финансовия риск се осъществяват на разумна и последователна основа и при спазване на най-добрите пазарни практики.

Кредитен риск

Предприятието търгува единствено с утвърдени, платежоспособни контрагенти. Неговата политика е, че всички клиенти, които желаят да търгуват на отложено плащане, подлежат на процедури за проверка на тяхната платежоспособност. Освен това, салдата по търговските вземанията се следят текущо, в резултат на което експозицията на Предприятието към кредитен риск не е съществена.

Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Предприятието, като например, парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозицията на Предприятието, произтичаща от възможността неговите контрагенти да не изпълнят своите задължения.

Ликвиден риск

Ликвидният риск произтича от възможността Предприятието да не осигури достатъчно финансиране, както и контрагентите да не изпълнят своите финансови задължения на договорените падежи. Поради спецификата на дейността, предприятието не е изложено на такъв риск.

Ликвидният риск е свързан основно с възможността за покриване на търговски задължения, основно задължения към участници. Предприятието управлява ликвидния риск на базата на очакваните дати на падежа.

Лихвен и валутен риск

Предприятието не работи с валута и няма зависимост от промените във валутните курсове. Предприятието не използва хеджиращи инструменти.

Основните финансови инструменти на предприятието, различни от деривативи, включват паричните средства. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на предприятието. Предприятието притежава и различни други финансови

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, приключваща на 31 декември 2023

инструменти, като например вземания по продажби и задължения към доставчици, които възникват пряко от дейността.

Основният риск, произтичащ от финансовите инструменти на предприятието е риска на ликвидността.

3.4. Корекция на грешки

През текущия отчетен период не извършвани корекции на счетоводни грешки от минали години.

3.5 Възнаграждение за одит и правни консултации

Съгласно изискванията на чл.30, ал.1 от Закона за счетоводството, предприятието оповестява, че регистрираният одитор не е извършвал данъчни консултации и други услуги, несвързани с одита. Дължимото възнаграждение за независим финансов одит за 2023 г. е в размер на 17 хил. лв., което ще се начисли и изплати през 2024 година.

3.6 Несигурности

Към 31.12.2023 година, ръководството няма информация за несигурности в данните за изготвянето на годишния финансов отчет, пред които да е изправено при изготвянето на отчета.

3.7. Събития след датата на отчетния период

Продължаващият военен конфликт в Украйна и свързаните с него санкции срещу Руската Федерация, може да имат въздействие върху европейските икономики и в световен мащаб. Предприятието няма значителна пряка експозиция към Украйна, Русия или Беларус. Въздействието върху общата икономическа ситуация обаче може да изисква преразглеждане на някои допускания и преценки. Това може да доведе до корекции на балансовата стойност на определени активи и пасиви, в рамките на следващата финансова година. На този етап ръководството не е в състояние надеждно да оцени въздействието, тъй като събитията се развиват ежедневно.

Няма нови условия и поети ангажименти към участници.

Не са настъпили други събития след края на отчетния период, които да влияят на информацията представена в настоящия финансов отчет, за годината, приключваща на 31 декември 2023 година и които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания.

4 Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2023 година (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителния съвет на Държавно предприятие „Български спортен тотализатор“ чрез решение вписано в Протокол № 21..... от дата 11.06.2024г.